

Muškaření - charakteristika sportovní disciplíny a možnosti využití v mimoškolní pohybové činnosti

Diplomová práce

Studijní program: N1701 – Fyzika
Studijní obory: 7503T100 – Učitelství tělesné výchovy pro 2. stupeň základní školy
7504T055 – Učitelství fyziky pro střední školy

Autor práce: **Bc. Roman Jörka**
Vedoucí práce: PhDr. Iva Šeflová, Ph.D.

Fly Fishing - characteristics of sports discipline and the possibility of using in afterschool physical activities

Diploma thesis

Study programme: N1701 – Physics
Study branches: 7503T100 – Teacher training for lower-secondary school. Subject -
Physical education
7504T055 – Teaching of physics for secondary school

Author: **Bc. Roman Jörka**
Supervisor: PhDr. Iva Šeflová, Ph.D.

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Roman Jörka**
Osobní číslo: **P14000603**
Studijní program: **N1701 Fyzika**
Studijní obory: **Učitelství fyziky pro střední školy**
Učitelství tělesné výchovy pro 2. stupeň základní školy
Název tématu: **Muškaření - charakteristika sportovní disciplíny a možnosti využití v mimoškolní pohybové činnosti**
Zadávací katedra: **Katedra tělesné výchovy**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Funkční a metabolická charakteristika výkonu.
Morfo-funkční charakteristika sportovce.
Zásady tréninku a metodická doporučení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

HELLER, J., 1996. Fyziologie tělesné zátěže. 1. vyd. Praha: Karolinum, 222 s. ISBN 80-718-4225-7.

KARAFIÁT, J. a M. MACHÁČEK, 2002 c. Muškaření a vázání mušek. 1. vyd. Nové Město nad Metují: Agentura Fox, 145, 30 s. ISBN 80-862-4815-1.

KŘIVANEC, K., 2003. Základy jezerního muškaření. 1. vyd. Nové Město nad Metují: Agentura Fox, 188 s. ISBN 80-862-4819-4.

MÁČEK, M., 2011. Fyziologie a klinické aspekty pohybové aktivity. 1. vyd. Praha: Galén, 245 s. ISBN 978-80-7262-695-3.

RIEGEROVÁ J., M. PŘIDALOVÁ a M. ULBRICHOVÁ, 2006. Aplikace fyzické antropologie v tělesné výchově a sportu. Olomouc: Hanex.

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Iva Šeflová, Ph.D.

Katedra tělesné výchovy

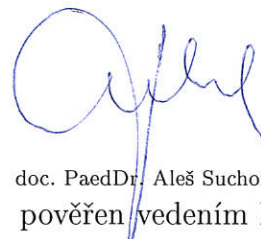
Datum zadání diplomové práce: **16. dubna 2015**

Termín odevzdání diplomové práce: **29. dubna 2016**

doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.
děkan

L.S.

doc. PaedDr. Aleš Suchomel, Ph.D.
pověřen vedením katedry

V Liberci dne 17. dubna 2015

Prohlášení

Byl jsem seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum: 29. 4. 2016

Podpis:

Poděkování:

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucí diplomové práce paní PhDr. Ivě Šeflové, PhD., za rady, připomínky a čas, který mé práci věnovala. Dále bych chtěl také poděkovat paní Mgr. Marii Valentové Opltové za gramatickou a stylistickou úpravu práce a nemalé poděkování patří i rodině.

Anotace

Diplomová práce se zaměřuje na charakteristiku sportovní disciplíny muškaření. Vymezuje základní techniky a metody v muškaření a snaží se přiblížit současné trendy v tomto sportu. Dalším cílem této práce je snaha muškaření rozšířit do podvědomí společnosti a v neposlední řadě muškaření doporučit jako vhodnou mimoškolní aktivitu pro děti a mládež, proto je nedílnou součástí práce i metodický manuál pro zvládnutí celé problematiky muškaření.

Klíčová slova:

Fáze sportovního tréninku, metodický trénink muškaření, pohybová aktivita, sportovní trénink, volnočasová aktivita, závodní muškaření

Abstract:

The thesis is focused on the characteristics of sports discipline called fly fishing. It defines the basic techniques and methods of fly fishing and it pursues to give one the idea of contemporary trends in terms of this sport. Another goal of the thesis is to raise public awareness of this sport, and last but not least it tries to recommend fly fishing as a convenient extracurricular activity for children and youth. Therefore, there is a methodical handbook helping to deal with the issue of fly fishing.

Key words:

Competition Fly Fishing , Leisure Time Activity, Methodical Training of Fly Fishing, Phases of Sports Training, Physical Activity, Sports Training.

Obsah

ÚVOD	14
1. CÍLE DIPLOMOVÉ PRÁCE	15
2. MIMOŠKOLNÍ POHYBOVÁ AKTIVITA DĚTÍ A MLÁDEŽE	16
2.1 Vymezení pojmu mimoškolní pohybová aktivita	16
2.2 Význam pohybové aktivity	19
2.3 Vliv věku na výběr mimoškolní aktivity	19
2.4 Organizovaná a neorganizovaná pohybová aktivita	20
2.4.1 Neorganizovaná pohybová aktivita	20
2.4.2 Organizovaná pohybová aktivita	21
2.5 Muškaření jako mimoškolní pohybová aktivita	21
3. MUŠKAŘENÍ - CHARAKTERISTIKA SPORTOVNÍ DISCIPLÍNY	23
3.1 Historie muškaření	23
3.2 Muškaření.....	24
3.3 Muškařské techniky	25
3.4 Muškařské vybavení	26
3.5 Závodní muškaření	29
3.6 Pravidla, specifikace a oficiální soutěže	29
4. MUŠKAŘSKÉ ORGANIZACE A JEJICH ÚSPĚCHY	33
4.1 Muškaření mládeže v klubech	33
4.2 Spolky a kluby sdružující mládež	33

4.3 Úspěchy našich závodníků	34
5. DISPOZICE K MUŠKAŘENÍ NA ZÁVODNÍ ÚROVNI.....	38
5.1 Fyzické předpoklady sportovce	38
5.2. Kondiční příprava	40
5.3. Zátěžový charakter muškaření.....	40
5.4. Psychologická příprava.....	41
5.5. Taktická příprava.....	42
5.6. Technická příprava	43
6. PRAKTICKÁ ČÁST.....	44
6.1 Základní nácvik muškařských hodů	44
6.1.1 Chyby při základním muškařském hodu a jejich korekce	46
6.2 Analýza rozhovor s trenéry.....	48
6.3 Výběr juniorské reprezentace u nás a ve světě.....	50
6.1 Příklad plánu ročního tréninkového cyklu pro děti a mládež muškařského kroužku.....	52
7. ZÁVĚR.....	70
8. LITERATURA.....	71
9. ZDROJE OBRÁZKŮ.....	73
10. SEZNAM PŘÍLOH	74

Seznam obrázků

Obrázek 1: Rudořitka.....	24
Obrázek 2: Muškaření na řece	25
Obrázek 3: Prut a muškařský naviják se šnůrou.....	26
Obrázek 4: Prsačky, nezbytná část výbavy	28
Obrázek 5: Český bobeš	28
Obrázek 6: Zahájení MS juniorů Rožmberk.....	32
Obrázek 7: Typy somatotypů	39
Obrázek 8: Společné vázání mušek	43
Obrázek 9: Rozdíl mezi krátkým hodem a dlouhým odem v rozsahu pohybu	45
Obrázek 10: Základní rozsah pohybu muškařského prutu	46
Obrázek 11: Chyby v hodech	48
Obrázek 12: Měření úlovku ME Rožmberk	49
Obrázek 13: Závodnice při mistrovství ČR na jezeře	51

Seznam tabulek

Tabulka 1: Stupnice AFTMA	27
Tabulka 2: Celkové pořadí zemí podle zisků medailí z MS a ME	36
Tabulka 3: Celkové pořadí zemí podle zisku medailí z MSJ	37
Tabulka 4: Srdeční tepová frekvence v závislosti na počtu ulovených ryb.....	41

Seznam použitých symbolů a zkratek

AFTMA – American Fishing Tackle Manufacturers Association (hmotnostní kategorie muškařských šňůr)

CDC – cul-de-canard (mazová pířka z kachny)

DDM – Dům dětí a mládeže

FIPS Mouche - Fédération Internationale de Peche Sportive Mouche (English the International Sport Flyfishing Federation) – mezinárodní muškařská federace

LRU – lov ryb udicí

ME - mistrovství Evropy

MiČRJ – mistrovství České republiky juniorů

MS – mistrovství světa

MSJ – mistrovství světa juniorů

ÚS – územní svaz

Úvod

V současnosti existuje celá řada názorů zaměřujících se na problematiku vhodných pohybových aktivit pro děti nižšího a vyššího školního věku. Dosavadní výzkumy mapují oblast pohybové aktivity velmi obsáhle a zároveň poměrně jasně vymezují vhodné pohybové aktivity pro současnou mládež. Zabývají se charakteristikou pohybové aktivity, vymezením souvisejících pojmů i vlivy pohybových aktivit na životní styl a celkové zdraví jedince. K této oblasti dnes cílí velká pozornost různých projektů a grantů a vznikají nové mimoškolní aktivity. Jednou z těchto mimoškolních pohybových aktivit je rybaření a konkrétně pak muškaření.

Diplomová práce je zaměřena na oblast mimoškolní pohybové aktivity dětí mladšího popř. staršího školního věku. Mimoškolní pohybová aktivita v tomto věku je většinou zaměřena na obecnou pohybovou průpravu.

Cílem je navrhnout vhodnou mimoškolní pohybovou aktivitu, která by rozvíjela základní pohybové schopnosti a přispěla by k optimálnímu zdravému vývoji jedince. V teoretické části je hlavním cílem vymezit základní pojmy v muškaření, pravidla závodního muškaření a v neposlední řadě vyzdvihnout historické úspěchy v závodním muškaření, kterých dosáhla Česká republika za posledních 40 let.

Dalším cílem diplomové práce je vymezit současné poznatky o pohybové aktivitě dětí školního věku v muškaření v návaznosti na rozhovory s vedoucími kroužků či muškařských klubů starajících se o mladé muškaře v České republice.

V praktické části je hlavním cílem připravit vhodné cvičební jednotky pro rozvoj, nácvik a metodiku výše uvedené pohybové aktivity, metodicky zpracovat manuál pro přípravu dětí k závodnímu muškaření, najít vhodné prostředky a cviky pro „suchou“ pohybovou přípravu v závodním muškaření a analyzovat rozhovory organizátorů, vedoucích kroužků, úspěšných závodníků a trenérů dětí v odvětví závodního muškaření.

1. Cíle diplomové práce

1. Vytvoření metodického materiálu pro přípravu mladých muškařů a závodníků
2. Zařazení muškaření do mimoškolních aktivit
3. Charakteristika sportovní disciplíny muškaření a pravidel závodního muškaření
4. Zjištění fyziologické zátěže během muškařských závodů
5. Analýza rozhovorů úspěšných trenérů a reprezentantů v muškaření
6. Historie závodního muškaření na našem území a úspěchy České reprezentace

2. Mimoškolní pohybová aktivita dětí a mládeže

2.1 Vymezení pojmu mimoškolní pohybová aktivita

Mimoškolní pohybová aktivita dětí a mládeže je nedílnou součástí výchovy každého jedince a je tedy součástí výchovně vzdělávacího procesu. Každý člověk se během svého života začleňuje do různých prostředí, kde se účastní zájmových činností mimo pracovní nebo školní povinnosti. Tuto činnost tak vykonává ve svém volném čase.

Volný čas lze definovat podle pedagogického slovníku následovně: *„Čas, s kterým člověk může nakládat podle svého uvážení a na základě svých zájmů. Volný čas je doba, která zůstane z 24 hodin běžného dne po odečtení času věnovaného práci, péči o rodinu a domácnost, péči o vlastní fyzické potřeby (včetně spánku). Na výchovu a vzdělání ve volném čase je zaměřena pedagogika volného času“* (PRŮCHA a WALTEROVÁ 2008, s. 274). Podle dalšího kritéria lze volný čas rozdělit na jednotlivé části dle konkrétních hledisek. Toto rozdělení vychází z publikace *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času* (PÁVKOVÁ 1999, s. 17-20).

- Ekonomické hledisko, podle něhož je důležité, kolik prostředků společnost investuje do zařízení pro volný čas, zda a jakým způsobem se alespoň část nákladů vrátí.
- Hledisko sociologické a sociálně-psychologické, které sleduje, jak činnosti ve volném čase přispívají k utváření mezilidských vztahů, zda pomáhají tyto vztahy kultivovat.
- Politické hledisko nutně uvažuje, jak a do jaké míry bude stát svými orgány zasahovat do volného času obyvatelstva, jaká bude školská politika, zda v rámci školské soustavy bude věnována patřičná pozornost i zařízením pro ovlivňování volného času.
- Ze zdravotně-hygienického hlediska je především sledováno, jak lze podporovat zdravý tělesný i duševní vývoj člověka. Zdravotníky zajímá uspořádání režimu dne, respektování křivky výkonnosti jedince, hygiena prostředí i sociálních vztahů, hygiena duševního života. Správné využívání volného času se pozitivně projevuje ve zdravotním stavu člověka.

- Pedagogická a psychologická hlediska berou v úvahu věkové i individuální zvláštnosti a jejich respektování ve volném čase.

V dnešní době jsou kladeny velké nároky na trávení volného času. Pedagogické ovlivňování a výchovné působení na děti i v mimoškolním prostředí je jednou z klíčových témat této práce.

Na základě zjištění pedagogů a sociologů 18. a 19. století jako byli T. Moore, T. Campanella, K. Marx a převážně J. Dumanize, je dnes možné vyčlenit vědní disciplínu Pedagogika volného času. Ta se zabývá vytvořením podmínek a aktivit pro správné trávení volného času nejen mládeže, ale i dospělých. Podle ní nezbytnou součástí volného času je pohyb a sport.

Pohyb patří mezi základní prostředky pro uspokojení potřeb. Přímo ovlivňuje zdravotní stav a kvalitu života. S pohybem souvisí další termín, a to pohybová aktivita. V dřívějších dobách byla tato aktivita spojována se zajištěním obživy, dnes je spojena s trávením volného času. Je tedy definována jako *„druh tělesného pohybu člověka, charakteristického svébytnými vnitřními determinanty (fyziologickými, psychickými, nervosvalovou koordinací, požadavky na svalovou zdatnost, intenzitou apod.)ii vnější podobou a formou, vykonávaného hybnou soustavou při vyšší kalorické spotřebě, tj. při energetickém výdeji vyšším než při stavu člověka v klidovém metabolismu. Pohybovou aktivitou je např. chůze, plavání, běh, skok, hod, fotbal apod.“* (MUŽÍK 2009, s. 10). Pohybovou aktivitu lze rozdělit na běžnou denní pohybovou aktivitu a dovednostní. Do první skupiny lze zahrnout všechny aktivity běžného života a navykklých režimů např. cestu do školy a ze školy, procházky, nákupy, domácí práce. K provádění těchto aktivity nepotřebuje jedinec žádné zvláštní vybavení a prostor. Zpravidla tyto aktivity nejsou popsány jednotkami času, intenzity, vzdálenosti či frekvence.

Pohybová aktivita dovednostního typu je druhá část pohybové aktivity. Tato složka vede ke zlepšování či udržení kardiovaskulární zdatnosti, svalové síly a svalové vytrvalosti, flexibility, celkové tělesné zdatnosti. Dále vede ke zlepšování nebo udržení výkonu v konkrétní pohybové aktivitě. K výše uvedené části pohybové aktivity je zapotřebí určitý oděv, vybavení a prostor. Jednotlivé složky jsou předem plánované

a organizované. Lze je popsat a změřit pomocí času, dráhy (vzdálenosti), intenzity a frekvence.

V současnosti se vymezením pojmu pohybová aktivita zabývají Karel Frömel, Jiří Novosad a Zbyněk Svozil. Tito autoři definují pohybovou aktivitu jako „*komplex lidského chování, které zahrnuje všechny pohybové činnosti člověka. Je uskutečňována zapojením kosterního svalstva při současné spotřebě energie*“ (MUŽÍK 2009, s. 10). Pohybovou aktivitu dále rozdělují na neorganizovanou (spontánní) pohybovou aktivitu a organizovanou pohybovou aktivitu. Pohybovou nedostatečnost označují pojmem pohybová inaktivita.

Neorganizovanou (spontánní) pohybovou aktivitu autoři popisují jako volně a bez pedagogického vedení (většinou emotivně podmíněná) prováděnou pohybovou aktivitu (FRÖMEL, et al. 1999, s. 132). Organizovaná pohybová aktivita je pak těmito autory definována jako „*intencionální pohybová aktivita prováděná pod vedením učitele, cvičitele či trenéra*“ (FRÖMEL, et al. 1999, s. 132).

Ke správné orientaci v celé výše uvedené problematice je zapotřebí vymezit ještě dva základní pojmy, a to „činnost“ a „aktivita“. Encyklopedie tělesné kultury vysvětluje pohybovou činnost jako „*Projev pohybových schopností a dovedností zaměřených na splnění určitého pohybového úkolu. Pohybová činnost je proces řízený nervovou soustavou, vnitřně uspořádaný systém, který se vyvíjí podle vnitřních mechanismů samoorganizace. Pohybová činnost má několik forem podle povahy úkolů a podle způsobů regulace. Regulace činnosti může být vědomá, nevědomá, cílevědomá a bezděčná. Úroveň řízení pohybové činnosti je na vyšším stupni spojena s regulací na základě vědomí. Taková pohybová činnost se nazývá pohybovým jednáním*“ (DEMETROVIČ 1988, s. 37).

Pohybovou aktivitu definuje jako veškerý motorický projev člověka (pohybové úkoly každodenního života, tělesná výchova, sport) a ztotožňuje ho s pojmem motorika. v druhém pohledu popisuje pohybovou aktivitu jako tělesná cvičení, která provádíme za účelem upevnování zdraví a tělesného zdokonalování. V tomto směru jí přiřazuje pojem tělocvičná aktivita (DEMETROVIČ 1988, s. 37-40).

2.2 Význam pohybové aktivity

Pohybová aktivita je nedílnou součástí lidské civilizace. Platí, že cíle pohybové aktivity se měnily s vývojem společnosti a jejich potřeb, od počátečního získávání obživy až po dnešní „trend“ – pohybové inaktivity.

Nedostatkem pohybové aktivity je jedním ze spolufaktorů, který vyvolává řadu tzv. civilizačních onemocnění. Mezi tato onemocnění lze zařadit zejména kardiovaskulární choroby, obezitu, a cukrovku. Ty pak negativně ovlivňují kvalitu života.

S pohybem souvisí další pojem a to zdraví. Zdraví je podle Světové zdravotnické organizace (WHO) „stav úplné tělesné, duševní a sociální pohody, ne pouze nepřítomnost choroby nebo vady“ (KOHOUTEK 2006, s. 131). K upevnění celkového zdraví vede pozitivní ovlivňování oblasti naší psychiky a sociální sounáležitosti. Vlivem správné pohybové aktivity se do těla vyplavuje velké množství beta endorfinů, které mají za následek snižování bolesti a výrazně zlepšují náladu. Dále pak přinášejí pocity štěstí, uspokojení a radosti. Provozování pohybové činnosti poskytuje příležitost k navazování přátelských vztahů, sociálních vztahů a kontaktů, ty také vedou k upevnění zdraví.

Zdravotní stav přímo ovlivňuje psychika jedince. Negativní vlivy jako deprese a úzkost mohou vyvolat bolesti hlavy, břicha či nepříznivé stavy organismu. Jak už bylo uvedeno výše, správně vedená pohybová aktivity dokáže těmto stavům předcházet a napomáhá celkovému zdraví. Výběr vhodné pohybové aktivity závisí především na věku, fyzické i psychické dispozici jedince

2.3 Vliv věku na výběr mimoškolní aktivity

V předškolním a mladším školním věku často rodiče vybírají činnosti pro svoje děti, které je samotné baví nebo kterým se věnují, popřípadě se jim v mládí věnovali.

Mezi desátým a dvanáctým rokem věku dítěte dochází často ke změně. Dítě si samo uvědomuje, co ho baví, a vytváří si vlastní představy o svých zálibách, tedy i pohybových aktivitách. Nejkritičtějším obdobím ve výchově, tedy i obdobím pro trávení volného času, bývá puberta, konkrétněji věk mezi patnáctým a sedmnáctým

rokem, kdy se mění sociální podmínky, potřeby a životní cíle dítěte. Na dítě je vyvíjen první tlak v podobě volby svého budoucího povolání a s tím souvisí i další vzdělávání. Změnou školy se mění sociální prostředí, učitelé, spolužáci, prostor, změna sociální role, postoje a názory. Často tyto změny vyvolávají i změny v zálibách a trávení volného času. *„O volném čase dětí se hovoří jako o rizikovém faktoru. Jeho množství relativně vzrůstá, avšak kvantita neznamená nárůst kvality. Zanedbání 11 pedagogického ovlivňování volného času by mělo nedozírné následky. Narůstající závislost mladé generace na drogách a hracích automatech jsou toho důkazem“* (PÁVKOVÁ 1999, s. 34). v popředí zájmu bývá vyhledávání „partiček“, poflakování, které je často spojeno s požíváním alkoholu a prvními zkušenostmi s omamnými látkami, popřípadě s hracími automaty. V tomto období je nesmírně důležité, aby dítě pochopilo smysl pohybových aktivit a dobrým vedením se k nim více přimklo.

2.4 Organizovaná a neorganizovaná pohybová aktivita

V předchozích kapitolách je vymezeno několik základních pojmů týkajících se pohybu, pohybové aktivity a pohybové činnosti. V této kapitole jsou tyto pojmy blíže specifikovány a ilustrovány na konkrétních příkladech.

2.4.1 Neorganizovaná pohybová aktivita

Neorganizovaná pohybová činnost je vykonávána na základně vlastního rozhodnutí. Do této aktivity řadíme mimo jiné i denní povinnosti (např. mytí nádobí, nákupy, venčení psa, úklid pokoje či cestu do školy). Do neorganizované pohybové aktivity lze zařadit i momentální emotivní zájmy („běhání“ s kamarády, hry s kamarády či rodiči, rekreační sportovní činnost). Jsou to tedy činnosti, které provozuje jedinec po splnění všech svých povinností. Na provozování neorganizované pohybové činnosti nejsou kladeny velké nároky na vybavení a prostory, kde se činnosti provozuje. Jinými slovy se dá provozovat takřka všude s ohledem na celkovou bezpečnost. Neorganizovaná pohybová činnost dětí může být ovlivněna rodiči a vrstevníky.

2.4.2 Organizovaná pohybová aktivita

Organizovaná pohybová aktivita je prováděna pod dozorem trenéra, cvičitele či pedagoga. Má pevně stanovený harmonogram a probíhá v místech k tomu určených (sportoviště, tělocvičny). Výběr samotných pohybových aktivit je přizpůsoben konkrétní lokalitě. Často je řízena následujícími institucemi:

Dům dětí a mládeže (DDM) je instituce, která nabízí širokou paletu možností, jak aktivně trávit volný čas. Jejím úkolem je plnit výchovně vzdělávací a rekreační funkci prostřednictvím vlastních zájmů dětí a mládeže. DDM nabízí dětem pravidelnou zájmovou činnost spojenou se soutěživou a táborovou činností.

Školní družiny jsou určeny pro žáky prvního stupně. Důležitým faktorem je, že žáci zde provádějí jak neorganizovanou, tak organizovanou pohybovou činnost, ale vždy pod vedením pedagoga nebo vychovatele.

Školní kluby jsou určeny žákům druhého stupně základních škol a pracují podobně jako školní družiny. Žáci zde mohou vykonávat řadu aktivit, ale vždy pod vedením pedagoga. Docházka do podobných zařízení je dobrovolná.

Kluby, oddíly kroužky a kurzy jsou menší celky, ve kterých mohou děti a mládež trávit volný čas. Jsou pod dozorem pedagoga nebo vedoucího. Tyto celky nabízejí širokou škálu různých aktivit, nejen pohybových. (PÁVKOVÁ 1999, s. 45)

2.5 Muškaření jako mimoškolní pohybová aktivita

Současným trendem ve výchově mládeže je prohloubení vztahu k přírodě, sociálního cítění a zdravého životního stylu. Nabídka kroužků se zaměřením na tyto cíle je široká, ale muškaření v seznamu kroužků chybí. Proto je snahou této práce dostat tuto krásnou disciplínu více do povědomí společnosti.

Muškaření je jedním ze sportovně tělovýchovného zájmového zaměření, které splňuje i současné „trendy“ ve výchově. Má vhodné předpoklady a nabízí vhodné možnosti výchovně ovlivňovat rozvoj osobnosti nejen po stránce fyzické (síla, rychlost, vytrvalost), ale také po stránce psychické a sociální (duševní vytrvalost, navozování

sociálních vazeb a řešení složitých situací) a v neposlední řadě i po stránce zdravotní, kdy pohyb v přírodě a na čerstvém vzduchu prospívá fyzickému, ale i duševnímu zdraví.

Muškařské kroužky jsou organizované buď pod jednotlivými rybářskými organizacemi, nebo pod záštitou DDM. Pod těmito výchovnými středisky se jedná o organizovanou činnost. Děti docházejí do kroužku jednou až dvakrát týdně. Při setkání se učí základní techniky navazování háčků, návazců. v plné sezóně pak probíhají kroužky přímo u řeky či rybníku a zde praktikují teoreticky nabyté vědomosti. Muškaření ale může probíhat i neorganizovanou formou, jsou to rybářské výpravy, které děti pořádají samy, nebo s doprovodem starších kamarádů či rodičů.

3. Muškaření - charakteristika sportovní disciplíny

3.1 Historie muškaření

Muškaření se poprvé objevuje ve třetím stolení našeho letopočtu, kdy římský cestopisec Claudius Aelianus popisuje lov ryb se skvrnami na kůži v Makedonii. Lov probíhal na mušky z umělé vlny a jako nožičky se používaly srpky z peří kohouta. I dnes tuto mušku známe pod označením rudořitka. Další dochované písemné památky jsou až z konce 15. století. Tentokrát se již jedná o knihu zaměřenou na muškaření. Její autorkou je abatyše kláštera Sopwel Priory u St. Albans v hrabství Hertfortshire, ctihodná matka Juliana Berners. Napsala pojednání o „Rybolovu s prutem“, ve kterém uvádí dvanáct druhů umělých mušek a mezi nimi nechybí ani rudá muška Aalianova. Zajímavostí je, že se zde zmiňuje i o obdobích hlavního rojení hmyzu a na konkrétní období doporučuje konkrétní mušky. Matka představená čerpala své zkušenosti z malé říčky Ver ležící mezi křídovými řekami Gade a Lea, kde se o sto padesát let později objevil Izaak Walton, jehož kniha z roku 153, „Compleat Angler“ je určitě celosvětově nejznámějším dílem v literatuře o rybaření.

O počátcích muškaření v Čechách jsou zmínky z poloviny devatenáctého století. Teprve v roce 1910 si pronajal Karel Liška kus Otavy v okolí Žichovic a vytvořil zde v krátké době kolébku našeho muškařského sportu. Po mnohaletém hledání a třídění zkušeností pak vydal v roce 1926 knihu: „Sportovní chytání pstruhů a lipanů“. Dojížděl za ním i velký znalec našeho rybářství Jaroslav Tejčka, který své zkušenosti shromáždil v monografii z roku 1934 „Rybářský sport“. Tento autor však už bohužel nedokončil další dílo, které mělo pracovní název „Muškaření pro každého“. Ve výčtu našich prvních průkopníků nesmí chybět dílo Zdeňka Šimka: „Chytání pstruhů, lipanů a hlavatek „, vydané roku 1946. Od těchto děl se pak odvíjí celý koncept muškaření až do současnosti.

Obrázek 1: Rudořitka

3.2 Muškaření

Muškaření je jednou ze závodních disciplín, při které je nástrahou umělá muška nahazovaná pomocí speciální šnůry a muškařského prutu. Je to technika, kterou lze ulovit všechny druhy sladkovodních i mořských ryb. Tato technika je pak dále klasifikována podle charakteru vody, ve které je prováděna, a to na jezerní, říční a mořské muškaření. Další speciální kategorií je tzv. rybolovná technika – muška. Tato disciplína je prováděna na hřišti a cílem není lovit ryby, ale nahazovat mušku na cíl či do dálky. Dalším specifikem je konkrétní použití mušek k samotnému rybolovu. Podle této specifikace můžeme muškaření rozdělit na nymfování, chytání na suchou mušku a na streamrování.

O muškaření se říká, že je to královská disciplína rybaření. Toto označení není úplně náhodné. Je to způsob, při kterém je rybář v přímém kontaktu s přírodou a je šetrný k rybám. Studie potvrzují, že při muškaření je nejnižší mortalita ryb při zdolání a následném puštění zpět na svobodu. Jinými slovy muškaření je rybářská disciplína, která je jak z morálního, tak z pohybového hlediska nejnáročnější a zároveň nejpřirozenější rybářskou činností.

Obrázek 2: Muškaření na řece

3.3 Muškařské techniky

Nejstarším způsobem muškaření je **chytání na suchou mušku**. Je to způsob, kdy zvolená nástraha (muška) plave na hladině. Suchá muška napodobuje utopený suchozemský hmyz, popř. poslední stádium života vodního hmyzu. Tato metoda je pro mnoho muškařů nejkrásnější muškařskou disciplínou. K tomuto stylu se používají lehčí pruty a hlavním aspektem je plovoucí šňůra, která umožňuje házet mušky do značných vzdáleností a plovoucí šňůra nám zaručí správný chod mušky po hladině řeky. Chytání na suchou mušku je možné praktikovat jak na řekách, kde je tato metoda častější, tak i na jezerech. Touto technikou lze ulovit většinu sladkovodních ryb.

Nymfování je speciální muškařská metoda, kdy nástraha je nejčastěji napodobenina vodního hmyzu. Při nymfování je zvolená nástraha (muška) aktivně vedena ve sloupci vody nebo u dna řek či jezer. Při této metodě se používá delší prut a k signalizaci záběru slouží konec plovoucí muškařské šňůry popř. speciální barevný signalizátor záběru. Tato metoda patří k jednodušším způsobům, ale rybář si musí dát pozor při pohybu ve vodním prostředí, aby cíleně lovenou rybu nepoplašil. Při této metodě se nenahazuje na velké vzdálenosti a ryby se loví blízko rybáře (nejčastěji ve vzdálenosti 4 - 6 m), proto se musí rybář pohybovat co možná nejtíšeji. Touto metodou se nejčastěji loví na řekách, ale lze ji úspěšně aplikovat i na jezerech.

Streamrování je metoda, kdy nástrahou je napodobenina malé rybičky. Je to metoda vhodná pro lov dravých ryb. Pomocí „trhů“ muškařskou šňůrou rybář imituje pohyb zraněné rybky a tím láká dravce. Při této metodě se používají speciální muškařské šňůry, které mají různou potápivost. Pomocí těchto šňůr se volí správná hloubka, ve které se má nástraha pohybovat. Tuto techniku lze úspěšně aplikovat na jezerech i řekách (FIX ©2016).

3.4 Muškařské vybavení

Mezi základní vybavení patří muškařský prut. Je vyroben z uhlíkových vláken a je extrémně pružný, ale zároveň pevný. Sedlo muškařského navijáku je pod rukojetí, tím se liší od klasického rybářského prutu, a očka pro vedení muškařské šňůry jsou blízko u blanku prutu. Pruty jsou označeny pomocí mezinárodní stupnice AFTMA, která určuje průřez a váhu vhodné muškařské šňůry. Pružnost nám napomáhá k samotnému nahazování muškařské šňůry, která je jakýmsi prostředníkem pro přenos energie mezi prutem a lehkou muškou. Díky muškařské šňůře dostaneme lehkou mušku i do poměrně velkých vzdáleností. Nejčastějším materiálem pro výrobu muškařských šňůr je PVC a polyurethan. Muškařské šňůry jsou rozděleny do několika základních kategorií. Jednou z kategorií je výše zmíněná AFTMA. AFTMA je rozdělení podle průřezu a hmotnosti muškařské šňůry. Nejlehčí šňůry s nejmenším průřezem mají označení 000, protipólem jsou šňůry označené AFTMA 12 a výše. Dalším možným kritériem je rozdělení muškařských šňůr podle vlastností, a to na plavoucí, podhladinové, intermediální a potápivé.

Obrázek 3: Prut a muškařský naviják se šňůrou

Dalším specifickým vybavením je muškařský naviják. Je to prvek, který po celou dobu vývoje zůstal prakticky stejný. Jeho hlavní funkcí je „zásobník“ muškařské a podkladové šnůry a při samotném rybolovu se využívá jen zřídka. Muškařský naviják si můžeme představit jako cívku z grafitu nebo duralu, která je opatřena malou kličkou. Muškařské navijáky se rozdělují podobně jako pruty pomocí stupnice AFTMA, tedy pro určitou velikost a průřez šnůry se hodí specifická velikost navijáku. Přehled rozdělení navijáku je uveden v tabulce 1.

AFTM číslo	Hmotnost (grains)	Rozmezí (grains)
1	60	54 - 66
2	80	74 - 86
3	100	94 - 106
4	120	114 - 126
5	140	134 - 146
6	160	152 - 168
7	185	177 - 193
8	210	202 - 218
9	240	230 - 250
10	280	270 - 290
11	330	318 - 342
12	380	368 - 392
13	430	418 - 442
14	480	468 - 492

Tabulka 1: Stupnice AFTMA

Pro muškaření je specifický pohyb ve vodě, a proto dalším zvláštním vybavením jsou muškařské kalhoty tzv. „prsačky“, popř. v nižším provedení brodicí kalhoty, které sahají jen pod pás. „Prsačky“ sahají prakticky až do podpaží, jsou vyrobeny z nepromokavého materiálu (guma, pvc, goretex popř. neopren) a chrání rybáře před vodou a chladem.

Obrázek 4: Prsačky, nezbytná část výbavy

Poslední, a nejdůležitější výbavou, jsou mušky. Jedná se o napodobeniny hmyzu v nejrůznějších stádiích a barevných variacích. Základním materiálem pro výrobu mušek je srst zvířat a peří ptáků. Je důležité zmínit, že jedna z nejuspěšnějších mušek, která došla svět, byla vymyšlena českým závodníkem a nese typicky český název „Český Bobeš“. Tato muška existuje v mnoha barevných variantách a dá se na ni chytit většina sladkovodních ryb.

Obrázek 5: Český bobeš

3.5 Závodní muškaření

Muškaření je provozováno na závodní úrovni. Kritériem hodnocení výkonu jednotlivců a týmů je počet ryb nachytných na určitém místě nebo součet délky ulovených ryb.

Pro mnoho lidí v České republice je představa závodění v lovu ryb na umělé mušku poněkud nevšední, ale v celosvětovém měřítku je to obvyklý jev a velmi populární sportovní odvětví. Dokonce všechny druhy závodní rybářské činnosti mají svoje mezinárodní federace, které pořádají každý rok mistrovství světa či mistrovství Evropy.

V Čechách je v současné době asi 1 500 registrovaných závodníků, kteří se věnují závodnímu muškaření, z nich alespoň 640 závodníků se zúčastnilo jednoho nebo více závodů v předchozím roce. V juniorské základně je asi 150 dětí a 50 z nich se zúčastnilo jednoho nebo více závodů v loňském roce. Počty juniorských závodníků nejsou vysoké, ale vzhledem k tomu, že muškaření je poměrně mladá sportovní disciplína a patří k nejsložitějším rybářským disciplínám, je toto číslo dostačující. Nehledě na to, že během posledních let se tato čísla stále zvyšují. Zásahu na rostoucí počet závodníků mají kluby specializující se právě na tuto činnost, které v České republice vznikají a pořádají různé kempy, semináře a tábory.

3.6 Pravidla, specifikace a oficiální soutěže

Sportovní disciplína musí být vymezena jednoznačnými pravidly a technickými náležitostmi, které musí organizátor soutěžních akcí a samotný sportovec dodržovat. Tato ustanovení v České republice vytváří a schvaluje Ústřední odbor lovu ryb udicí. Konkrétně pak LRU – muška. V pravidlech je přesně vymezeno nářadí, které je možné v závodech použít, dále jsou zde popsány jednotlivé typy závodů, minimální rozestupy mezi rybáři, minimální délky lovených ryb, hodnocení a bonifikace za ulovenou rybu. Výňatky ze závodního řádu jsou uvedeny v příloze.

Závodníště je rozděleno do sektorů, každý sektor je pak rozdělen do podobně dlouhých úseků (jak na jezeře, tak i na řece), v daném úseku smí lovit pouze jeden závodník. Pořadí vítězů v sektorech lze stanovit dvěma způsoby:

- a) v sektoru vítězí závodník, který nachytá nejvíce ryb za stanovený čas,

b) v sektoru vítězí závodník s nejdelší délkou nalovených ryb v mm.

Každý závod je rozdělen na samostatná kola a celkovým vítězem je závodník, který má v konečném součtu nejnižší součet umístění v jednotlivých kolech. Pokud dojde k situaci, kdy má více závodníků stejné umístění v sektorech, tak o dalším umístění rozhoduje počet ulovených ryb, popř. délka vybraného úlovku. Závodní muškaření tedy spočívá v nachytání co nejvíce ryb za stanovenou dobu na konkrétním místě při použití všech povolených způsobů v muškaření.

Z hlediska délky trvání soutěže rozeznáváme soutěže dlouhodobé a jednorázové (pohárové). Dlouhodobé soutěže jsou:

- I. LIGA v muškaření (dva dvoukolové závody čtyřčlenných družstev, 10 účastníků, sestupují družstva na 9. a 10. místě).
- II. LIGA v muškaření, skupiny A, B (čtyřčlenná družstva, dvoukolově, 12 účastníků, sestup se řídí dle toho, kolik účastníků sestupuje do příslušné skupiny z I. ligy a upravuje se na počet 12 účastníků)
- Krajská divize v muškaření (1 - 2 závody čtyřčlenných družstev). V této soutěži nemohou startovat závodníci, kteří jsou na soupiskách I. nebo II. ligy uvedeni v základní sestavě družstva, ani závodníci, kteří už v daném roce startovali v I. nebo ve II. lize.

Mezi krátkodobé soutěže jsou zařazeny:

- Mistrovství ČR v říčním muškaření mužů a žen, kde se účastní vždy jeden tým z každého územního svazu (ÚS ČRS a MRS), který se skládá ze 4 nejlepších muškařů z daného územního svazu. Počet startujících žen je bez omezení a vždy se jedná o závod jednotlivkyň. Mistrovství probíhá každoročně a místo konání se každý rok mění podle jednotlivých územních svazů.
- Jezerní mistrovství ČR v muškaření je vypsáno pouze jako závod jednotlivců mužů a žen. Na MiČr startuje vždy mistrovská a I. výkonnostní třída dle celostátního žebříčku z předchozího roku, tj. 40 nejlepších závodníků. Počet startujících žen je bez omezení a vždy se jedná o závod jednotlivkyň.

Mistrovství probíhá každoročně a místo konání se každý rok mění podle jednotlivých územních svazů.

- Mistrovství dorostu ČR v mušce je vypsán jako závod jednotlivců (chlapců i dívek ve věku 12 - 18 let) Mistrovství probíhá každoročně a počet startujících závodníků je zatím bez omezení.
- Krajský přebor v muškaření se pořádají pod záštitou krajských odborů LRU muška. Tyto odbory si samy určují podmínky startu na tomto závodu. Doporučuje se vždy omezit počet startujících na 20 nejlepších z kraje.
- Přebory místních organizací a klubů (určují pořadatelé). Podmínkou je členství nebo registrace v příslušné organizaci.
- pohárové (tradiční i nové soutěže pořádané místními organizacemi či kluby),

V celkovém přehledu je to pak okolo 50 závodů pořádaných každoročně na našem území a 7 závodů určených přímo pro juniorské závodníky a závodnice. Speciální kategorií jsou pak mistrovství světa a mistrovství Evropy pořádané mezinárodní organizací FIPS Mouche, kterých se může účastnit každý stát patřící do organizace výše uvedeného spolku. Momentálně je to 30 zemí z celého světa. Při mistrovství světa či Evropy soutěží pětičlenná družstva v pěti kolech a vítězem se stává družstvo s nejnižším celkovým součtem umístění v jednotlivých kolech. Stejný princip má pak i mistrovství Evropy (ME) a mistrovství světa (MS) juniorů.

Na mistrovství světa či Evropy se lze kvalifikovat pomocí nominačních závodů. Tyto závody jsou určeny pro čtrnáct nejlepších závodníků z celorepublikového žebříčku. Do celorepublikového žebříčku se započítává sedm nejlepších závodů v dosavadní sezóně, přičemž do těchto 7 závodů se pak započítávají maximálně dva výsledky ze zahraničních závodů.

V nominačních závodech se v pěti kolech určí celkové pořadí pomocí nejnižšího součtu umístění v jednotlivých kolech. Vyhrává závodník s nejnižším součtem umístění z celkového pořadí, pak mají první tři závodníci jistou účast na MS další tři závodníci, pokud nejsou nominováni trenérem na MS, jsou automaticky nominováni na ME, zbylá místa nominuje trenér. Při nominaci na juniorské MS je hlavním kritériem pořadí

v sedmi juniorských závodech. Jistou účast mají první tři závodníci z celkového pořadí, další nominuje trenér.

Obrázek 6: Zahájení MS juniorů Rožmberk

4. Muškařské organizace a jejich úspěchy

4.1 Muškaření mládeže v klubech

Jako každý sport musí být závodní muškaření organizováno do klubů a spolků. Kluby jsou zapsány pod MŠMT a vykazují pravidelnou činnost týkající se výchovy mládeže u nás.

Mladí muškaři, kteří se rozhodnou věnovat se muškaření i na závodní úrovni, mohou zvolit několik možností svého působení. Jednou z možností je reprezentovat určitý klub. Tato možnost je momentálně asi nejčastější varianta. Práce v klubech je systematicky rozdělena mezi všechny členy a fungují zde jednoduchá pravidla – starší žáci se starají o ty mladší a na vše dohlíží zkušení vedoucí a opravují případné chyby.

Při pravidelných schůzkách se v zimní části přípravy nejčastěji vážou mušky a připravují se nové návazce na sezónu, či se kontroluje vybavení. v jarním období se pomalu připravují na začínající sezónu. v této části se trénuje technika hodů a začínají se podnikat krátké rybářské výpravy na soukromé vody. V této části přípravy se rozdělují členové klubu opět na menší skupiny a každou skupinu vede starší člen klubu a vedoucí dohlíží na řádnou přípravu.

4.2 Spolky a kluby sdružující mládež

MK Bojkovice

MK v Bojkovicích byl založen pod správou DDM v roce 2000 panem Milanem Čubíkem. v době založení měl kroužek 5 stálých členů, chlapců ve věku 14 – 16 let, kteří se seznamovali s novou metodou lovu ryb, muškařením. Během let počet členů stoupl a již v roce 2003 se jeho členové účastnili závodů. Během svého působení vychoval klub mnoho osobností muškaření, kteří získali titul juniorských mistrů světa. Klub působí dodnes a od svého založení se rozrostl o nové členy.

MK Vinohrady

Tento klub patří mezi „nováčky“ v tomto odvětví. Parta „nezačleněných“ závodních muškařů založila tento spolek v roce 2012 a v současnosti se snaží vychovávat naši muškařou mládež. Pořádají různé kempy a tábory nejen pro své členy, ale snaží se svým působením dostat i do povědomí mladých „nerybářů“. Pro zvýšení atraktivity si na své schůzky zvou řadu úspěšných závodníků a reprezentantů, kteří se snaží předat své nabyté zkušenosti a často své návštěvy obohatí projekcí o MS nebo ME.

MK Doubrava

Jedná se o iniciativu současného manažera juniorské reprezentace, který se v místním rybářském kroužku snaží o vyzdvižení krásy muškaření u mladých rybářů. I tento poměrně malý spolek vychoval už několik úspěšných českých reprezentantů, kteří se pohybují mezi současnou muškařskou elitou.

4.3 Úspěchy našich závodníků

První československý reprezentační tým vznikl v roce 1984 pro mistrovství světa v Polsku v roce 1985, Československo na něm obsadilo 2. místo. Úspěšné začátky vedly v roce 1986 k zisku prvního titulu mistra světa v soutěži jednotlivců pro Slavoj Svobodu ze Znojma a 3. místo obsadil náš tým. Další úspěch přišel na MS v roce 1989 ve Finsku, kde Slavoj Svoboda vybojoval 2. místo.

V roce 1990 získal náš tým ve Walesu první titul mistrů světa, na něj pak navázal v Norsku 1994 druhým titulem světových šampionů (prvně jako samostatná ČR).

V roce 1996 byla Česká republika pořadatelem 16. mistrovství světa v Českém Krumlově. Česká republika se potřetí stala mistrem světa a Jan Pecina z Prahy získal bronzovou medaili v soutěži jednotlivců. V následujícím roce obsadil na MS v USA třetí místo v soutěži jednotlivců Tomáš Starýchfojtů z Dolní Rožinky. V roce 1998 v Polsku znovu ČR získala titul mistrů světa v soutěži družstev a také v soutěži jednotlivců zvítězil Tomáš Starýchfojtů.

V roce 2001 se stal ve Švédsku mistrem světa další Čech, Vladimír Šedivý z Českých Budějovic a družstvo ČR skončilo na 3. místě. V roce následujícím na MS ve Francii získal Tomáš Starýchojtů bronzovou medaili v soutěži jednotlivců. V roce 2004 na Slovensku obsadila ČR v soutěži družstev 2. místo a Daniel Svrček z Jilemnice 3. místo, v roce 2005 ve Švédsku získal náš tým bronzovou medaili. Na mistrovství světa 2006 v Portugalsku překvapivě získal tým České republiky vítězství v soutěži družstev, zlatou medaili Antonín Pešek z Brna a bronzovou medaili v soutěži jednotlivců Martin Drož z Českého Šternberku. V roce 2007 ve Finsku skončila Česká republika na 2. místě v soutěži družstev a Antonín Pešek získal bronzovou medaili v jednotlivcích. V roce 2008 znovu překvapili Češi svět svým vítězstvím na MS na Novém Zélandu a získáním titulu mistra světa v jednotlivcích (Martin Drož) a bronzem -Tomáše Starýchojtů, který se stal druhým nejúspěšnějším jednotlivcem ve více než třicetileté historii MS (za Francouzem Pascalem Cognardem). V roce 2010 Česká republika opět vybojovala v Polsku titul mistrů světa v soutěži družstev a v soutěži jednotlivců – Pavel Chyba z Jaroměře zlatou medaili a stříbrnou Tomáš Adam ze Vsetína. Také z mistrovství Evropy přivezli naši závodníci v minulosti mnohokrát medaile jak v jednotlivcích, tak i v družstvech. Titul mistra Evropy získali tyto závodníci: Pavel Macháň z Náchoda, dvakrát Lukáš Pazderník ze Strakonic, Luboš Roza z Bojkovic, Pavel Chyba a Ivan Vančura z Příbrami. V této souvislosti je třeba připomenout, že se u nás konalo dvakrát mistrovství Evropy a to v Kostelci nad Orlicí (2000) a v Rožmberku nad Vltavou (2011).

Podobných úspěchů dosahují také naši junioři, kteří se rovněž mohou pochlubit mnoha medailemi z mistrovství světa a dvěma dvojnásobnými světovými šampiony, kterými se stali Luboš Roza a Jindřich Kalivoda z Rokycan. v roce 2006 se konalo juniorské mistrovství světa v Rožmberku nad Vltavou a v roce 2009 byl tento šampionát v Chotěboři. Mezinárodních úspěchů dosáhli čeští závodníci hlavně díky podpoře Českého rybářského svazu. Muškaři jsou tak nejúspěšnějšími závodníky České republiky v praktickém rybolovu a patří jim rovněž první místo na světě v počtu získaných medailí ze světových a evropských soutěží. Pro přehlednost jsou všechny úspěchy seřazeny v tabulce.

**Celkové pořadí evropských zemí podle získaných medailí na ME, MS a MSJ
(Po závodní sezóně 2015)**

Pořadí	Země	Zlato	Stříbro	Bronz	Body
1.	Česká republika	42	17	29	189
2.	Francie	23	25	16	135
3.	Itálie	19	18	9	102
4.	Anglie	12	12	15	75
5.	Polsko	10	16	17	79
6.	Španělsko	7	10	11	52
7.	Belgie	0	11	8	30
8.	Wales	4	4	1	21
9.	Slovensko	2	4	3	17
10.	Slovinsko	2	0	1	7
11.	Portugalsko	1	1	2	7
12.	Finsko	0	2	2	6
12.	Skotsko.	0	2	2	6
14.	Irsko	0	1	2	4
15.	Bosna a Hercegov.	1	0	0	3
16.	Lucembursko	0	1	1	3
16.	Norsko	0	1	1	3
18.	Černá Hora	0	1	0	2
19.	Chorvatsko	0	0	1	1

Tabulka 2: Celkové pořadí zemí podle zisků medailí z MS a ME

Tab. č. 2: Celkové pořadí zemí podle získaných medailí na MS juniorů					
Pořadí	Země	Zlato	Stříbro	Bronz	Body
1.	Česká republika	11	4	9	50
2.	USA	8	5	2	36
3.	Francie	7	5	3	34
4.	Anglie	1	2	2	9
5.	Španělsko	0	2	4	8
6.	Polsko	0	2	3	7
7.	Wales	1	1	0	5
8.	Slovensko	0	2	1	5
9.	Portugalsko	0	1	1	3
9.	Jižní Afrika	0	1	1	3
11.	Norsko	0	1	0	2
11.	Italy	0	1	0	2
11.	Irsko	0	1	0	2

Tabulka 3: Celkové pořadí zemí podle zisku medailí z MSJ

5. Dispozice k muškaření na závodní úrovni

Kapitola je zaměřena na přípravu muškařského tréninku, a to přípravou technickou, psychologickou a kondiční. Součástí kondiční přípravy jsou fyzické dispozice, proto je kapitola doplněna podkapitolami somatotypy a zátěžový charakter muškaření.

5.1 Fyzické předpoklady sportovce

Rekreační muškaření nemá žádné velké omezení. Může jej provádět prakticky každý jedinec. Dokonce i na „profesionální“ úrovni nejsou přesně vymezené „vhodné“ parametry sportovce.

Přesto lze vymezit několik faktorů, které jsou rozhodující pro zrod vrcholového muškaře. Jsou známy tři tělesné somatotypy - ektomorf, mezomorf a endomorf. Tyto základní tělesné typy nejlépe charakterizuje obrázek 7, na kterém jsou vidět charakteristické tělesné proporce daného typu.

Ektoromorf má štíhlou až hubenou postavu, tenké paže i nohy, úzká ramena a malý hrudník. Obtížně zvyšuje hmotnost, má rychlý metabolismus. Pohybuje se a pracuje rychle, ale snadno se unaví. Učí se rychle a také rychle chápe. Mívá horší paměť a informace snadno zapomíná.

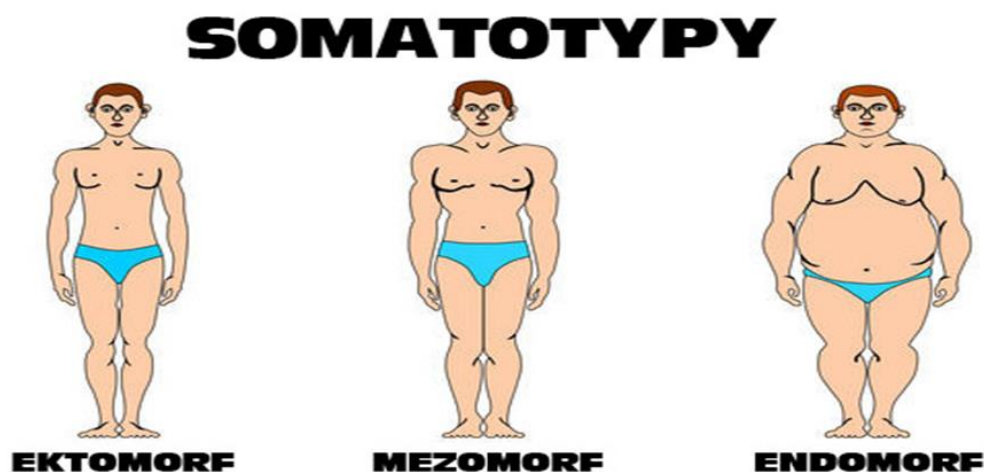
Vzhledem k vysoké postavě a útlému pasu má nespornou výhodu v brození v hlubokých a tažných řekách. Vzhledem k vysoké postavě se snadněji dostane i do hlubších míst. Jeho stabilita je ovšem horší a také hůře odolává proudu řeky. V jezerním muškaření mají tyto typy výhodu ve výšce své postavy, protože snadněji překonávají překážky při hodu, které jsou za muškařem. A další nesporná výhoda je délka paží. Při tzv. dvojitém tahu mohou prodloužit hod i o pár desítek centimetrů při stejné technice.

Mezomorf se vyznačuje sportovní až robustní postavou dobře stavěným hrudníkem a širokými rameny, úzkým pasem. Celkově postava připomíná tvar písmene X. Nositelé mezomorfních znaků jsou vhodnými kandidáty pro kulturistiku a silové sporty. Snadno upravují svoji hmotnost, stejně tak dobře reagují na zátěž zvyšováním síly a svalových objemů.

Svalnatá mezomorfní postava je asi univerzálním prototypem všech sportovních disciplín a ani u muškaření tomu není jinak. Díky fyziologickým proporcím jsou tito závodníci silní v pohybu ve vodním prostředí. Při jezerním muškaření ovšem často nahrazují techniku hodů právě silou. v jedné stránce však mezomorfové poněkud zaostávají, a to jsou rychlé reakce na změny podmínek, muškaři na např. změnu počasí, změnu rybářské techniky. V podstatě příliš nevnímají změnu chování ryb.

Endomorfy charakterizuje mohutná až zavalitější postava, silné nohy i paže, krátký a silný krk, ale většinou i široký pas. Vyznačuje se velkou fyzickou silou. Snadno inklinuje k nadváze a obezitě. Povahově bývají stálí, vyrovnaní a uvolnění.

I mezi muškaři se dají najít endomorfní typy. Nelze o nich říci, že by v lovu ryb nějakou zaostávali. Nicméně jsou zde trochu limitující proporce. Hlavním negativním faktorem je rychlost pohybu a celkově pomalejší reakce. v rychlých typech závodů a v závodech, kde se loví velké množství ryb, mají tito rybáři velkou nevýhodu.

Obrázek 7: Typy somatotypů

5. 2. Kondiční příprava

Kondiční přípravou jsou zdokonalovány všestranné pohybové dovednosti a rozšířeny pohybové schopnosti. Kondiční příprava je jednou z nejdůležitějších složek sportovního tréninku. Dává nám předpoklady k rozvoji všech důležitých složek pro vysoký sportovní výkon. Kondiční přípravu lze rozdělit na všestrannou pohybovou průpravu, kde rozvíjíme silové, vytrvalostní a rychlostní schopnosti, a na specifickou, která je zaměřená na konkrétní sportovní odvětví.

V muškaření jsou využívány všechny základní složky pohybových schopností, proto je vhodné ji doplnit i o jinou pohybovou aktivitou, jako je volejbal, jízda na kole či běh. Konkrétní příklady posilovacích metod a cvičení zde nebudou rozebírány, není to cílem práce, ale je nutné zdůraznit, že jednou z nejdůležitější částí je reakční rychlost a reakce. Tyto dvě složky často rozhodují o úspěšném zaseknutí ryby a následném zdolání.

5. 3. Zátěžový charakter muškaření

Další částí přípravy je zátěžový charakter sportovní disciplíny. Měření byla prováděna závodníkem ve věku 27 let s maximální srdeční frekvencí 195 tepů za minutu na dvou jezerních a dvou říčních závodech, každý závod po dobu šesti hodin. Získané hodnoty slouží k přibližné orientaci ve fyziologické zátěži během muškařských závodů.

Z naměřených hodnot vyplývá, že tepová frekvence závisí na počtu ulovených ryb a na muškařské disciplíně. V jezerním muškaření je tepová frekvence výrazně nižší vzhledem k pohybu na malém prostoru (přesuny v rotaci, krátké úseky pro samotný rybolov, pohyb při zdolávání a podebrání ryby). Tepová frekvence se při průměrných závodech, kdy se loví do 15 ryb za závod, pohybuje okolo 125 tepů za minutu. V závodech, při kterých se loví velké množství ryb, může být průměrná tepová frekvence i na hranici 140 tepů za minutu. Při říčním muškaření je tepová frekvence výrazně vyšší. Důvodem je pohyb ve ztížených podmínkách (proud řeky, nerovný terén, velké přesuny s ulovenou rybou). V těchto závodech je průměrná tepová frekvence 150 tepů za minutu a v některých závodech, kdy se loví velké množství ryb může průměrná tepová frekvence stoupnout na 160 tepů za minutu. Hodnoty tepové frekvence jsou uvedeny v přehledných tabulkách níže.

Příklady tepová frekvence sportovce při závodní činnosti

	Min TF/min	Max TF/min	ϕ TF/min	TFmax [%]
Jezerní závody	111	146	125	64
Říční závody	125	178	152	78

Tepová frekvence v závislosti na počtu ryb

	Min TF/min	Max TF/min	ϕ TF/min	TFmax [%]
Jezerní závody < 10 ryb/kolo	110	132	118	60,5
Jezerní závody < 20 ryb/kolo	117	143	127	65
Jezerní závody > 20 ryb/kolo	124	153	138	71

	Min TF/min	Max TF/min	ϕ TF/min	TFmax [%]
Říční závody < 10 ryb/kolo	116	158	138	71
Říční závody < 20 ryb/kolo	121	169	148	76
Říční závody < 30 ryb/kolo	122	183	155	80
Říční závody < 50 ryb/kolo	124	184	161	83

Tabulka 4: Srdeční tepová frekvence v závislosti na počtu ulovených ryb

Závodník se během jezerního závodu pohybuje v mírné zátěži tj. v aerobním pásu. Při větším množství chycených ryb se může dostat do středních hodnot zatížení tedy do aerobně-anaerobního pásu. Při závodech na řece se závodník pohybuje v aerobně-anaerobního pásu, kdy v určitých částech závodu se může pohybovat v submaximálním zátěžovém pásu tedy v anaerobní - aerobním pásu.

5. 4. Psychologická příprava

„Psychologická příprava je proces cílevědomého ovlivňování a sebevýchovy sportovce a sportovního družstva, kterým se rozvíjí komplex osobnostních vlastností, psychických stavů a procesů, zvláště pak volních a morálních vlastností, které souhrnně vytvářejí ucelený stav optimální psychické připravenosti“ (CHOUTKA, DOVALIL 1991, s. 166-171). Psychická stránka sportovce hraje velkou roli při samotném sportovním výkonu. Psychické schopnosti můžeme rozdělit na několik základních komponent, a to na motivaci sportovce před sportovním výkonem, schopnost stanovit reálné cíle, schopnost

přesného programování činnost během sportovní činnosti, schopnost optimalizovat vliv emocí a v neposlední řadě je to schopnost sebeovládání. Všechny výše uvedené faktory uplatňujeme i v závodním muškaření.

V závodním muškaření klademe velký důraz právě na psychickou stránku sportovce. Závodník musí být dostatečně motivován. Dalším klíčovým faktorem je stanovit si po příchodu na vylosované místo reálné cíle, často se stává, že závodník se „odepíše“ už před samotným závodem, a to „díky“ horšímu místu. Vzhledem k tomu, že závodníci na sebe během lovu většinou vidí, často podléhají „depresi“ a „skepsi“ z toho, že jejich soupeř lovící pod ním nebo nad ním více ryb než on, a to opět to nese neblahé důsledky na jeho lov. Míra frustrace a nezvládnutí emocí může vést k neproměnění záběru, nebo dokonce k utržení vlasce při záseku, nebo vlivem nepozornosti si závodník nevšimne překážky nad řekou a utrhne celý návazec i s muškami o strom. Seznam chyb vlivem nekoncentrovanosti a nepozornosti během lovu by byl dlouhý, ale výše uvedené patří k nejzásadnějším.

5. 5. Taktická příprava

„Taktika je způsob vedení boje jednotlivce, skupiny nebo mužstva, jehož cílem je optimální výsledek nebo vítězství ve sportovní soutěži. V tom smyslu je taktika soubor poznatků a zevšeobecněných zkušeností, ale i pravidel a návodů jednání, jichž se využívá v konkrétních sportovních odvětví k tvorbě taktického plánu boje.

Taktická příprava je neoddělitelnou součástí sportovního tréninku, je to proces zaměřený na osvojování vědomostí a taktických dovedností a na rozvoj schopností, které jsou v daném sportovním odvětví předpokladem úspěšného jednání sportovce nebo družstva v boji se soupeřem“ (CHOUTKA, DOVALIL 1991, s. 150). v muškaření hraje taktika poměrně velkou roli. Před závodem si každý závodník promyslí, jak by na daném místě měl postupovat. Jakou techniku zvolí a na jaké bude chytat mušky. Zdali je lepší lovit po proudu, anebo proti proudu, či jaké místo zvolí pro start závodu. Důležitým faktorem při samotném závodě může být i fakt, kterou stranu řeky si zvolíme jako nástupní, to znamená, na jaké straně řeky bude rozhodčí, a tento výběr musí být už po celou dobu závodu, respektive jednoho kola, stejný a nelze ho měnit.

5. 6. Technická příprava

„Technika je účelný způsob řešení pohybového úkolu, řešení je vybráno na základě všestranných předpokladů sportovce v souladu s jeho možnostmi, biomechanickými zákonitostmi a platnými pravidly. Technická příprava je proces zaměřený na osvojování a zdokonalování sportovních dovedností, jimiž sportovec projevuje svůj výkonnostní potenciál ve složitých podmínkách soutěží. Obecným základem technické přípravy je motorické učení“ (CHOUTKA, DOVALIL 1991, s. 128). V muškařské přípravě se pak pod technickou přípravou skrývá souhrn schopností potřebných k nahazování, překonávání překážek ve vodním prostředí, zdolávání, podebírání ryb a v neposlední řadě navazování mušek a návazců. Všechny tyto drobné aspekty mohou v konečném důsledku rozhodnout o úspěchu či neúspěchu v závodech.

Obrázek 8: Společné vázání mušek

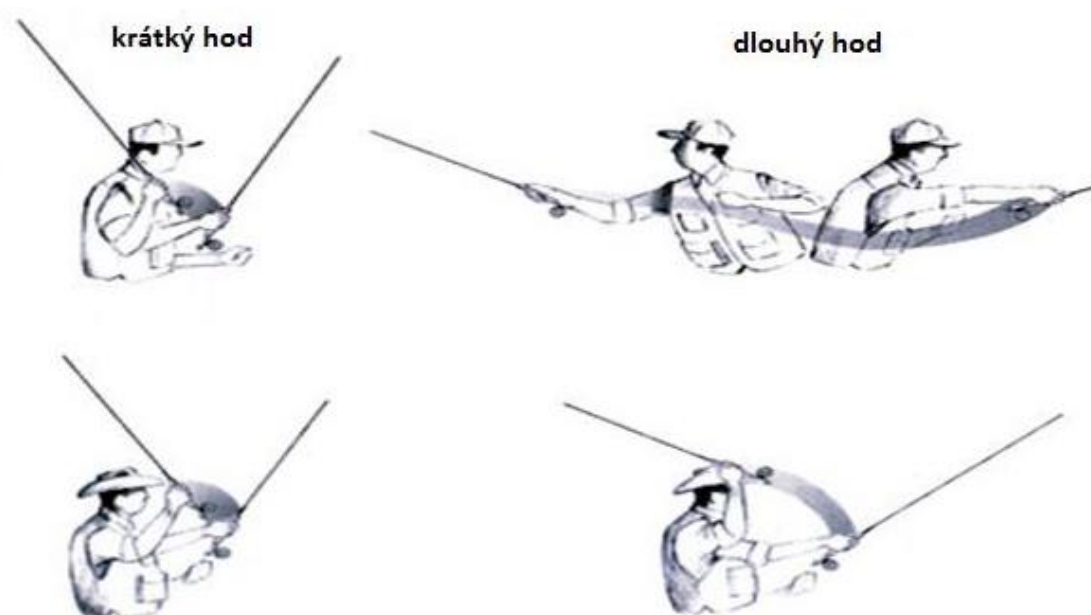
6. Praktická část

Praktická část je zaměřena na zhotovení manuálu pro začínající muškaře. Především tedy pro vedoucí kroužků nebo muškařských sdružení, pro které by tato práce měla být metodickým návodem, jak postupovat při práci s mladými muškaři a především pro práci s mladými závodníky. v práci nechybí přehled nejzákladnějších metod při výuce muškaření od prvních pokusů náhozu až po zdokonalení techniky a naučení se techniky pro muškaření na jezerech, posilovací cvičení a cviky k uvolnění a protažení namáhaných svalů. v metodickém manuálu pro muškaře jsou i informace o možných problémech spojených s muškařením.

Další nedílnou součástí pro sestavení metodického plánu jsou rozhovory s našimi nejlepšími muškaři, kteří sami neměli v dětství možnost „trénovat“ s profesionály a svými zkušenostmi pomohou vybrat správné cviky a postupy pro trénink závodního muškaře.

6.1 Základní nácvik muškařských hodů

Každý má představu, že chytat ryby se naučí nejlépe u rybníka nebo u řeky. Je to celkem logická úvaha, ale u muškaření samotnému lovu ryb předchází nácvik na suchu. Pro zvládnutí celé techniky je zapotřebí začít mimo vodní plochy (hřiště, tělocvična). Vzhledem k tomu, že se jedná o velice náročně koordinovaný pohyb, je důležité si ho rozfázovat na jednotlivé části. Pro úplné začátky postačí ohebný lískový proutek, na jehož konci je uvázána 1, 5 metrů dlouhá stuha. Díky tomuto provizornímu „prutu“ lze názorně ukázat základní pohyb muškařské šňůry. Správný pohyb pro krátké hody vychází ze zápěstí a prut by se měl pohybovat po křivce, která symbolizuje na ručičkových hodinách hodnotu za deset minut dvě. Pro začátek je vhodné pohyb opakovaně předvést a jednotlivé fáze vysvětlit.

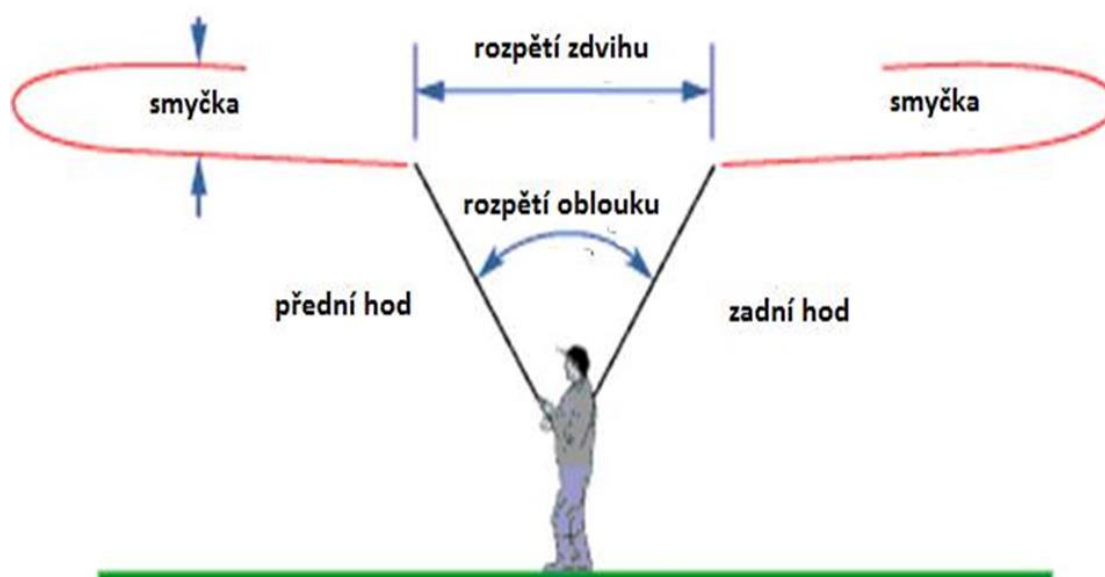

Obrázek 9: Rozdíl mezi krátkým hodem a dlouhým odem v rozsahu pohybu

Dalším krokem je prodloužení stuhy na vzdálenost 2,5 m. Tato délka stuhy už donutí začínajícího muškaře uvažovat o prodlevách mezi jednotlivými hody. Je potřeba donutit svěřence, aby vždy na konci každého pohybu počkal určitý čas, aby se mu stuha za zády i před ním narovнала, pak může přejít k dalšímu pohybu. Toto jednoduché cvičení je klíčové pro celou techniku hodu, kdy s prodlužujícím se hodem je nutné čekat delší čas na rozvinutí tzv. smyčky šňůry před muškařem a následně za ním a tím prodlužovat délku samotného hodu. Dalším efektem správného načasování je, že se mušky na konci šňůry nezamotají. Při dlouhých hodech na jezeru by se špatným časováním ztratila značná část energie, kterou předává prut šňůře, a tím by se podstatně zkrátila délka samotného hodu.

Po zvládnutí „suché“ přípravy následuje další krok, a to je nácvik hodu s muškařským prutem. Pro je vhodnější měkčí a lehčí prut, aby nedocházelo k vyvracení zápěstí a ke špatným návykům hodu (Flyfish-scotland ©2011).

Cvičení se opakuje nejprve bez muškařské šňůry. Jde jen o zafixování pohybu, který je s delším prutem o mnoho složitější. Opět je zapotřebí hlídat rozmezí, které symbolizuje na ručičkových hodinách čas za deset minut dvě. Po zvládnutí tohoto pohybu se přechází k dalšímu kroku, a to k nácviku s muškařskou šňůrou. Pro lepší orientaci je vhodné na konci šňůry přivázat silnější vlasec a na jeho konec umístit buď větší mušku bez hrotu, nebo stačí svazek vaty či vlny. Tento bod napomůže při sledování narovnání muškařské šňůry před muškařem a za ním. Je nutné tento pohyb trénovat, ale tentokrát již s kratší muškařskou šňůrou. Toto je už jeden z posledních kroků naučení základní muškařské techniky hodu. Je nutné předejít několika základním chybám.

Obrázek 10: Základní rozsah pohybu muškařského prutu

6.1.1 Chyby při základním muškařském hodu a jejich korekce

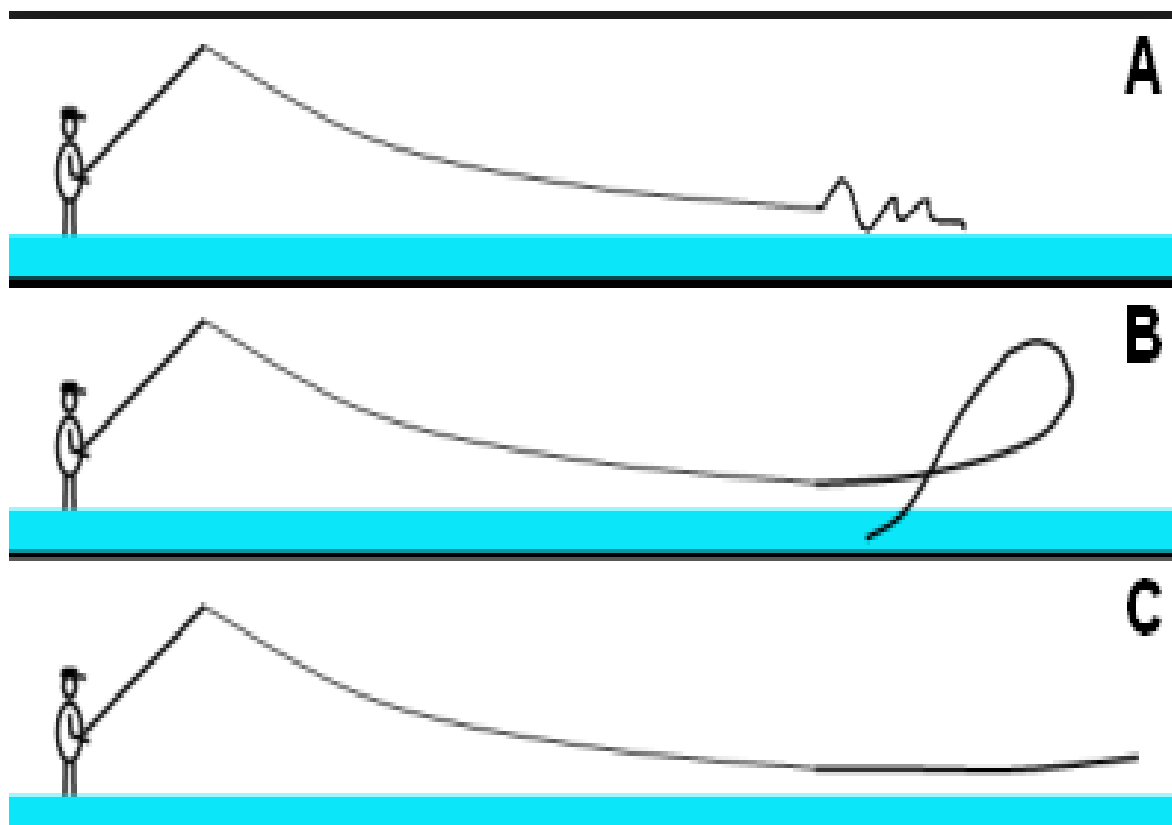
První a nejčastější chybou je **příliš zakloněný prut** při hodu nejen před muškaře, ale především za muškaře. Tento efekt se projeví tak, že šňůra nelétá v jedné rovině, ale

tvoří tzv. myší ocas. Často tato chyba končí zamotáním celé muškařské šňůry a prakticky znemožňuje nahodit do větší vzdálenosti. Nehledě na to, že šňůra při tomto typu hodů ztrácí veškerou svoji energii a dopadá před muškařem nebo za ním na zem. Tento typ chyby nejlépe znázorňuje obrázek 10 B.

Další chybou je **práskání muškařské šňůry**, podobně jako práská bič. Tento zvuk je jasným ukazatelem nesprávné techniky a vzniká rychlým přechodem šňůry zepředu dozadu či naopak. Je potřeba prodloužit intervaly mezi jednotlivými pohyby paže a tím dát čas šňůře, aby se stihla narovnat. Tato chyba se dá odstranit snadno tím, že muškař bude při každém hodě sledovat šňůru před sebou a počítat za jak dlouho se mu šňůra dorovná a následně při přechodu vzad musí počítat stejnou dobu a hod opakovat. Další možností, jak tuto chybu odstranit, je tzv. přerušované házení. Tato metoda spočívá v tom, že muškař hodí šňůru před sebe a nechá ji i s muškou dopadnout na zem a následným švihem hodí za sebe, toto celé opakuje. Prodlevy mezi hody musí být dostatečně dlouhé, aby šňůra dopadla celá na zem. Při každém dalším hodě se hod prodlužuje o pár centimetrů. Tento způsob slouží k zafixování nejen správného vedení šňůry, ale i k správnému dodržení časových kroků mezi jednotlivými hody.

Častou chybou začátečníků je **předávání velké síly** do prutu. Většinou je to před posledním hodem, kdy rybář má pocit, že čím více se do prutu „opře“, tím šňůra poletí dále. Tento efekt má za následek rozkmitání celého prutu a tento kmitavý pohyb se pak přenesení na šňůru viz obrázek 10 A. Tato chyba má také za následek dopad mušek na hladinu na „jednu hromadu“, pro rybu nebudou příliš atraktivní, nebo jejich hlučný dopad rybu vyplaší.

Při hodě muškařským prutem je nutné si uvědomit, že každý pohyb provedený prutem je přenesen na muškařskou šňůru, proto všechny pohyby uskutečněné navíc jsou nežádoucí. Správný náklon prutu při hodě muškařským prutem je znázorněn na obrázku 10 C.

Obrázek 11: Chyby v hodech

6.2 Analýza rozhovor s trenéry

Rozhovory byly tvořeny se současnými státními trenéry české seniorské a juniorské reprezentace a s trenéry muškařských klubů a družstev působících v nejvyšší české týmové soutěži. Trenérům bylo položeno několik klíčových otázek týkajících se metod tréninků v muškaření, smyslu trenéra ve vybrané aktivitě muškaření, rozdílu mezi trenéry dětí a mládeže a trenérů u dospělých, vhodnosti aktivit pro děti a mládež. Jednou z klíčových otázek je srovnání výběru reprezentantů v ČR a v zahraničí.

V muškařském sportu nelze spojovat trénování dětí a mládeže a trénování dospělých. Při trénování dospělých se nejedná o trénování v pravém slova smyslu. Trenér zde pracuje už s hotovými rybáři, kterým nemusí vysvětlovat základní techniky

muškařských metod a učit je. Spíše se stává odborným asistentem, pozorovatelem a informátorem. Činnost státního trenéra v seniorské reprezentaci při samotných závodech spočívá v přenosu informací, slouží jako další oči, které sledují závodní trať. Může závodníkovi říci, jaké metody používají v daném závodě soupeři, či jestli se v nějaké části řeky „neprojevují“ ryby. Popř. může podpořit závodníka po psychické stránce nebo před závodem s ním konzultovat zvolenou taktiku.

V juniorském závodě často stanovuje taktiku sám trenér. Jeho práce je poněkud složitější. Pracuje s dětmi, které nemají tak vytříbenou techniku všech muškařských metod jako dospělí a často preferují jednu techniku nad ostatními. Pracuje s dětmi, které neabsolvovaly stovky závodů a nedokáží tak rychle vyhodnotit situaci a přizpůsobit se jí. Pomáhá jim orientovat se v závodním sektoru a „čtením vody“ upozorňuje na místa, v nichž závodník může očekávat ryby. Práce s dětmi probíhá po celý rok, během roku trenér pro vybrané závodníky kempy a je přítomen na všech juniorských závodech, kde sleduje jednotlivé závodníky. Sleduje činnost závodníka, vyhodnocuje jeho úspěchy a chyby, srovnává ho s ostatními.

Z rozhovorů je patrné, že práce trenérů je odlišná a každý svoje působení charakterizuje už v základu úplně jinak. Jeden se stává spíše psychickým pomocníkem a pozorovatelem, druhý při práci s dětmi je taktik, motivátor, trenér (v pravém smyslu slova) a „rybářský rodič“. Práce juniorského trenéra je složitá. Je důležité, aby motivoval a neodradil závodníka, aby správně komunikoval se závodníky nejen v průběhu závodu, ale i mimo něj, byl vůdčí osobností a byl emočně stabilní.

Obrázek 12: Měření úlovku ME Rožmberk

6.3 Výběr juniorské reprezentace u nás a ve světě

Závodníci absolvují v sezóně sedm juniorských závodů z toho dva mistrovské (jeden říční a druhý jezerní). Ostatní závody jsou pohárové. Z mistrovství získá závodník 25 bodů za vítězství a za pohárový závod 20 bodů. Je tvořen juniorský žebříček, který se po každém závodu aktualizuje. Každému závodníkovi se do celkového žebříčku počítá však jen 5 nejlepších výsledků. První dva ze žebříčku mají jistou nominaci na mistrovství světa další tři závodníky nominuje státní trenér dle svého uvážení.

Pro srovnání výběru reprezentantů u nás a ve světě je nejlepším příkladem **Jihoafrická republika**. Jejich výběr je kontrastem výběru v České republice. V Jihoafrické republice mají junioři pouze jeden jediný závod a tím je národní šampionát. Na základě výsledku z tohoto šampionátu si pozve státní trenér na výběrový kemp 15 nejlepších závodníků. Ti pak během víkendu podstupují zkoušky s techniky vázání mušek, z techniky nymfování, lovu na suchou mušku, hodů v sedě (simulace lodě) a osobního pohovoru. Při technice vázání zadá státní trenér tři mušky, které budou možná používat na mistrovství světa. Čtyřčlená komise pak známkuje do připravených formulářů čas, provedení atd. Technika nymfování a suché mušky je zkoušena tak, že se komise posadí na břeh a závodníci předvádějí úkony rybolovu, co jim komise zadá. Rybářům jsou jejich výkony známkovány jako v krasobruslení. Další hodnotící disciplínou je hod v sedě se třemi muškami do dálky. Závodník se může připravit a rozházet se. Jakmile řekne „ted“, má tři pokusy na svůj nejdelší hod. Po dokončení tří pokusů smotá celou šňůru do navijáku vymění ji, návazec nechá stejný a nahodí znovu nejméně 20 metrů. Po absolvování rybářských disciplín absolvují adepti osobní pohovory. Získané body jsou přehledně v tabulce a výsledky se kombinují s výsledkem národního šampionátu, ale vše je dle uvážení trenéra.

Výběr reprezentantů ve **Spojených státech amerických** je složitý s ohledem na velikost státu. V USA mají svůj národní šampionát, na který jezdí jen dva nejlepší muškaři z jednotlivých států. Státní trenér si vybere 15 nejlepších dle výsledků, z nichž vybírá pět nejlepších do reprezentace USA dle vlastního uvážení a na základě testů.

Ve **Francii** je výběr reprezentantů podroben výkonům v závodech a zručnosti reprezentantů. Probíhají dva hlavní závody, a to mistrovství republiky na řece a na

jezeře, kdy závody na jezeře mají povětšinou rozdělené na břehovou a lodní část. Pak probíhá několik speciálních pohárových závodů, kdy určitá kole se mohou odchytat jen určitou technikou. Příkladem je lov na suchou mušku, lov s „francouzským návazcem“ atd. z těchto závodů je sestaven žebříček a trenér si pak zve 10 nejlepších muškařů na závěrečný kemp, kde se hází na techniku a na dálku, loví se pod dozorem trenérů určenými technikami, váží se mušky a návazce na čas a ti nejlepší a nejvšestrannější závodníci jsou vybráni do reprezentace.

Bohužel ne všechny země výběru reprezentantů přikládají takovou úlohu v některých evropských zemích je tato výsada reprezentovat ne v rukou nejšikovnějších závodníků, ale spíše v rukou nejbohatších rodičů, kteří jim tento „výlet“ zaplatí. Podobný systém jako je v USA používají ještě trenéři ve Velké Británii a naopak systém podobný francouzskému či africkému se používá ve Španělsku.

Obrázek 13: Závodnice při mistrovství ČR na jezeře

6.1 Příklad plánu ročního tréninkového cyklu pro děti a mládež muškařského kroužku

Leden	Časová dotace	Etapa sportovního tréninku	Činnost	Rozvoj	Popis a charakteristika činnosti
1. týden	1x týdně 2 hodiny	Sportovní předpříprava	Seznámení s měsíčním tréninkovým cyklem Rozbor základních způsobů lovu na jezeru Vázání mušek na jezerní část sezóny	Rozvoj optimálního psychického vývoje. Základní seznámení s lovem ryb na jezerech. Zvládnutí základní vazačské techniky při vázání jezerních mušek	K rozboru a technice lovu ryb na jezeru jsou zváni různí hosté, většinou pak reprezentanti či úspěšní závodníci
2. týden	1x týdně 2 hodiny	Sportovní předpříprava	Rozbor základních způsobů lovu na jezeru Vázání mušek na jezerní část sezóny Základní metody navazování návazců a mušek	Rozvoj optimálního psychického vývoje Základní seznámení s lovem ryb na jezerech Zvládnutí základní vazačské techniky při vázání jezerních mušek	Pro navazování návazců volit pro začátek silné barevné vlasce (popř. staré již vyřazené)

Leden	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
3. týden	1x týdně 2 hodiny	Sportovní předpříprava	Suchá příprava hodů v tělocvičně Základy hodu v tělocvičně Ukázka a nácvik "dvojiho" tahu	Vytvoření a upevnění pohybových návyků základní rozvoj pohybových dovedností při hodu muškařským prutem Rozdíly v hodu na řece a na jezeru	K prvním pokusům si každý donese svůj prut K vyzkoušení budou i jiné pruty Vhodná obuv a oblečení do tělocvičny Před začátkem tréninku je vhodná drobná hra pro zahřátí organismu a krátké protažení hlavně zádových svalů a svalů horních končetin
4. týden	1x týdně 2 hodiny	Sportovní předpříprava	Suchá příprava hodů v tělocvičně Základy hodu v tělocvičně Nácvik "dvojtého" tahu	Vytvoření a upevnění pohybových návyků základní rozvoj pohybových dovedností při hodu muškařským prutem Pochopení základní techniky hodu dvojtým tahem	K prvním pokusům si každý donese svůj prut. K vyzkoušení budou i jiné pruty Vhodná obuv a oblečení do tělocvičny Před začátkem tréninku je vhodná drobná hra pro zahřátí organismu a krátké protažení hlavně zádových svalů a svalů horních končetin

Únor	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
1. týden	1x týdně 2 hodiny	Sportovní předpříprava	Seznámení s měsíčním tréninkovým cyklem Nové způsoby vázání mušek a dabované mušky z marabu a CDC Vázání mušek na jezerní část sezóny	Rozvoj optimálního psychického vývoje Zvládnutí techniky dabování materiálů a vázání dabovaných jezerních mušek	Při vázání mušek je potřeba dbát zvýšené pozornosti a základní metody několikrát ukázat a řádně popsat Pro nácvik je vhodné volit levné materiály
3. týden	1x týdně 2 hodiny	Sportovní předpříprava	Hra a protažení Ukázky techniky hodu dvojtým tahem zvládnutí základní pohybové činnosti a koordinace při hodu dvojtým tahem	Vytvoření a upevnění pohybových návyků základní rozvoj pohybových dovedností při hodu muškařským prutem	K prvním pokusům si každý donese svůj prut. K vyzkoušení budou i jiné pruty Vhodná obuv a oblečení do tělocvičny Před začátkem tréninku je vhodná drobná hra pro zahřátí organismu a krátké protažení hlavně zádových svalů a svalů horních končetin

Únor	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
3. týden	1x týdne 2 hodiny	Sportovní předpříprava	Hra a protažení Ukázky techniky hodů dvojitým tahem zvládnutí základní pohybové činnosti a koordinace při hodě dvojitým tahem	Vytvoření a upevnění pohybových návyků základní rozvoj pohybových dovedností při hodě mužským prutem Rozdíly v hodě na řece a na jezeru	K prvním pokusům si každý donese svůj prut. K vyzkoušení budou i jiné pruty Vhodná obuv a oblečení do tělocvičny Před začátkem tréninku je vhodná drobná hra pro zahřátí organismu a krátké protažení hlavně zádových svalů a svalů horních končetin
4. týden	1x týdne 2 hodiny	Sportovní předpříprava	Nové způsoby vázání mušek a dabované mušky z marabu a CDC Vázání mušek na jezerní část sezóny	Rozvoj optimálního psychického vývoje Zvládnutí techniky dabování materiálů a vázání dabovaných jezerních mušek	Při vázání mušek je potřeba dbát zvýšené pozornosti a základní metody několikrát ukázat a řádně popsat Pro nácvik je vhodné volit levné materiály

Březen	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
1. týden	2x týdně 2 hodiny	Základní sportovní trénink	Seznámení s měsíčním tréninkovým cyklem Hra a protažení Nácvik hodů dvojitým tahem Zdokonalování techniky hodů dvojitým tahem Mini soutěž v hodů do dálky	Rozvoj optimálního psychického vývoje a fyzického rozvoje Zdokonalování hodů na jezeru Trénování délky hodů na hřišti	K prvním pokusům si každý donese svůj prut. K vyzkoušení budou i jiné pruty Vhodná obuv a oblečení na ven Před začátkem tréninku je vhodná drobná hra pro zahřátí organismu a krátké protažení hlavně zádových svalů a svalů horních končetin
2. týden	1x týdně 2 hodiny	Základní sportovní trénink	Nové způsoby vázání mušek a dabované mušky z marabu a CDC Vázání mušek na jezerní část sezóny Rozbor lovu na pakomáry a drobné mušky při jezerním muškaření	Rozvoj optimálního psychického vývoje Zvládnutí techniky dabování materiálů a vázání dabovaných jezerních mušek Základní seznámení s lovem ryb na pakomáry	Při vázání mušek je potřeba dbát zvýšené pozornosti a základní metody několikrát ukázat a řádně popsat Pro nácvik je vhodné volit levné materiály Přednášku doplníme o krátká instruktážní videa z MS a ME

Březen	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
3. týden	Celý den	Základní sportovní trénink	První rybářský výbrapa na soukromý revír Nácvik jednotlivých způsobů lovu na jezeru	Vytvoření a upevnění pohybových návyků při zdolávání ryb základní rozvoj pohybových dovedností při hodu muškařským prutem	Rozdělení na tři skupiny a každá skupina trénuje jinou metodu lovu Po hodině se skupiny střídají
4. týden	Celý den	Základní sportovní trénink	První rybářský výprava na soukromý revír Nácvik jednotlivých způsobů lovu na jezeru Malý závod v lovu ryb a hodu dalekém	Vytvoření a upevnění pohybových návyků při zdolávání ryb základní rozvoj pohybových dovedností při hodu muškařským prutem	Rozdělení na tři skupiny a každá skupina trénuje jinou metodu lovu Odpoledne proběhne 1,5 hodinový tréninkový závod v lovu ryb a následně proběhne závod v hodu dalekém

Duben	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
1. týden	2x týdně 2 hodiny	Základní sportovní trénink	Seznámení s měsíčním tréninkovým cyklem Příprava a navazování návazců Vázání úspěšných vzorů mušek s předchozích tréninků Příprava a údržba muškařských šnůr Soutěž v rychlosti navázání mušky Soutěž v rychlosti navázání celého návazce	Závodník si procvičí jemnou motoriku Zvyšování sebevědomí před závodním obdobím Nácvik závodního stresu Připravenost materiálního vybavení	Při drobných klubových soutěžích je na závodníky vyvíjen tlak podobný v závodním podmínkám Stav vybavení je nedílnou součástí technické přípravy sportovce
2. týden	2x týdně 2 hodiny	Základní sportovní trénink	Rybářský výprava na soukromý revír Nácvik jednotlivých způsobů lovu na jezeru	Vytvoření a upevnění pohybových návyků při zdolávání ryb základní rozvoj pohybových dovedností při hodu muškařským prutem	Rozdělení na tři skupiny a každá skupina trénuje jinou metodu lovu Po hodině se skupiny střídají

Duben	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
3. týden	Celý den	Základní sportovní trénink	Rybářská výprava na soukromý revír Nácvik jednotlivých způsobů lovu na jezeru Malá klubová soutěž dvojic	Vytvoření a upevnění pohybových návyků při zdolávání ryb základní rozvoj pohybových dovedností při hodu muškařským prutem Nácvik podebírání ryb	Rozdělíme se na tři skupiny a každá skupina trénuje jinou metodu lovu Po hodině se skupiny střídají Rozdělení do dvojic provede vedoucí klubu, loví se 2x 1 hodinu
4. týden	Celý den	Závodní období	Závod - MiČRJ, Východočeský pohár		

Květen	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
1. týden	2x týdně 2 hodiny	Závodní období	Příprava a navazování návazců Vázání úspěšných vzorů mušek s předchozích tréninků a závodů Příprava a údržba muškařských šnůr Soutěž v rychlosti navázání mušky Soutěž v rychlosti navázání celého návazce	Závodník si procvičí jemnou motoriku Zvyšování sebevědomí před závodním obdobím Nácvik závodního stresu Připravenost materiálního vybavení	Při drobných klubových soutěžích je na závodníky vyvíjen tlak podobný v závodním podmínkám Stav vybavení je nedílnou součástí technické přípravy sportovce
2. týden	Celý den	Závodní období	Lodní závod jednotlivců		

Květen	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
3. týden	2x týdně 2 hodiny	Závodní období	<p>Příprava a navazování návazců</p> <p>Vázání úspěšných vzorů mušek s předchozích tréninků</p> <p>Příprava a údržba muškařských šnůr</p> <p>Soutěž v rychlosti navázání mušky</p> <p>Soutěž v rychlosti navázání celého návazce</p>	<p>Závodník si procvičí jemnou motoriku</p> <p>Zvyšování sebevědomí před závodním obdobím</p> <p>Nácvik závodního stresu</p> <p>Připravenost materiálního vybavení</p>	<p>Při drobných klubových soutěžích je na závodníky vyvíjen tlak podobný v závodním podmínkách</p> <p>Stav vybavení je nedílnou součástí technické přípravy sportovce</p>
4. týden	2x týdně 2 hodiny	Závodní období	<p>Rozbor způsobů lovu ryb na řece</p> <p>Vázání základních vzorů mušek na řeku (Suché a mokré mušky)</p>	<p>Rozvoj optimálního psychického vývoje</p> <p>Základní seznámení s lovem ryb na jezerech</p> <p>Zvládnutí základní vazačské techniky při vázání říčních mušek</p>	<p>K oživení a rozboru lovu ryb na řece jsou zváni různí hosté většinou pak reprezentanti či úspěšní závodníci</p> <p>Pro vázání říčních mušek je potřeba dodržovat základní tvarové proporce</p>

Červen	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
1. týden	Celý den	Závodní období	Západočeský pohár juniorů		
2. týden	Celý den	Závodní období	Velká cena severní Moravy		
3. týden	1x týdně 2 hodiny	Základní sportovní trénink	Analýza předešlých závodů Vázání úspěšných vzorů mušek z předchozích závodů Příprava a údržba muškařských šnůr, navijáků a prutů Soutěž v rychlosti navázání mušky Soutěž v rychlosti navázání celého návazce	Závodník si procvičí jemnou motoriku Zvyšování sebevědomí před závodním obdobím Nácvik závodního stresu Připravenost materiálního vybavení	Při drobných klubových soutěžích je na závodníky vyvíjen tlak podobný v závodním podmínkám Stav vybavení je nedílnou součástí technické přípravy sportovce
4. týden	2x týdně 2 hodiny	Základní sportovní trénink	Rozbor způsobů lovu ryb na řece Vázání vzorů mušek na řeku (nymfy)	Rozvoj optimálního psychického vývoje Základní seznámení s lovem ryb na jezerech Zvládnutí základní vazačské techniky při vázání říčních mušek	K oživení a rozboru lovu ryb na řece jsou zváni různí hosté většinou pak reprezentanti či úspěšní závodníci Pro vázání říčních mušek je potřeba dodržovat základní tvarové proporce

Červenec	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
1. týden	Prázdniny				
2. týden					
3. týden					
4. týden					

Srpen	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
1. týden	Prázdniny				
2. týden					
3. týden	Celý týden	Přípravný kemp	Taktická a technická příprava Rybolov na menších a větších řekách Lov Lipanů a pstruhů na suché mušky Nymfování Metoda muška splávek Ukázka a možnost vyzkoušet nové pruty a další vybavení Vázání mušek Příprava návazců a nové způsoby navazování mušek	Celkový rozvoj psychické a fyzické přípravy závodníka	Týdenní přípravný kemp na vrcholovou akci MiČRJ
4. týden	Celý den	Závodní období	MiČRJ - Řeka		

Září	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
1. týden	1x týdně 2 hodiny	Závodní období	Příprava a navazování návazců Vázání úspěšných vzorů mušek s předchozích tréninků a závodů Příprava a údržba muškařských šnůr, navijáků a prutů	Závodník si procvičí jemnou motoriku Zvyšování sebevědomí před závodním obdobím Nácvik závodního stresu Připravenost materiálního vybavení	Při drobných klubových soutěžích je na závodníky vyvíjen tlak podobný v závodním podmínkám Stav vybavení je nedílnou součástí technické přípravy sportovce
2. týden	Celý den	Závodní období	Velká cena Jizery		

Září	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
3. týden	2x týdně 2 hodiny	Závodní období	Analýza závodů Příprava a navazování návazců Vázání úspěšných vzorů mušek s předchozích tréninků Příprava a údržba muškařských šnůr, navijáků a prutů	Závodník si procvičí jemnou motoriku při vázání mušek Připravenost materiálního vybavení	Vázání mušek zvyšuje psychickou pohodu závodního muškaře - pocit, že má dostatek úspěšných vzorů je klíčový ve složitých závodech Stav vybavení je nedílnou součástí technické přípravy sportovce a proto je potřeba se o něj po každém závodě řádně postarat
4. týden	Celý den	Závodní období	Seniorské závody - Vltava		Účast na seniorských závodech je velice důležitá, vzhledem k tomu, že se loví systémem závodník - rozhodčí, mají jedinečnou možnost pozorovat seniorské závodníky v akci

Říjen	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
1. týden	1x týdně 2 hodiny	Závodní období	<p>Analýza výsledků závodů</p> <p>Vázání úspěšných vzorů mušek s předchozích tréninků a závodů</p> <p>Příprava a údržba muškařských šnůr, navijáků a prutů</p>	<p>Závodník si procvičí jemnou motoriku</p> <p>Zvyšování sebevědomí před závodním obdobím</p> <p>Nácvik závodního stresu</p> <p>Připravenost materiálního vybavení</p>	<p>Při drobných klubových soutěžích je na závodníky vyvíjen tlak podobný v závodním podmínkám</p> <p>Stav vybavení je nedílnou součástí technické přípravy sportovce</p>
2. týden	Víkend	Pozorování I. liga muška	Pozorování závodníků v první lize pro získávání nových zkušeností		

Říjen	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
3. týden	2x týdně 2 hodiny	Závodní období	<p>Analýza závodů první ligy</p> <p>Příprava a navazování návazců</p> <p>Vázání úspěšných vzorů mušek s předchozích tréninků</p> <p>Malý klubový závod v rychlosti navázání celého návazce se 3 muškami</p>	<p>Závodník si procvičí jemnou motoriku při vázání mušek</p> <p>Přípravenost materiálního vybavení</p>	<p>Vázání mušek zvyšuje psychickou pohodu závodního muškaře - pocit, že má dostatek úspěšných vzorů je klíčový ve složitých závodech</p>
4. týden	Celý den	Závodní období	Seniorské závody - Květoňov		<p>Účast na seniorských závodech je velice důležitá, vzhledem k tomu, že se loví systémem závodník rozhodčí, mají jedinečnou možnost pozorovat seniorské závodníky v akci</p>

Listopad	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
1. týden	Celý den	Závodní období	Seniorské jezerní závody - Skalička závod dvojic		Účast na seniorských závodech je velice důležitá, vzhledem k tomu, že se loví systémem závodník rozhodčí, mají jedinečnou možnost pozorovat seniorské závodníky v akci
2. týden	Víkend	Pozávodní období	Analýza závodů posledních závodů Příprava a údržba muškařských šnůr, navijáků a prutů po sezoně	Kontrola a údržba sportovního vybavení po sezoně Hodnocení předešlých závodů	Vázání mušek zvyšuje psychickou pohodu závodního muškaře - pocit, že má dostatek úspěšných vzorů je klíčový ve složitých závodech

3. týden	2x týdně 2 hodiny	Pozávodní období	Rozbor a vyhodnocení všech závodů v uplynulém ročníku Rekapitulace všech úspěšných vzorů jak v jezerní tak v říční části sezony		
4. týden	Celý den	Pozávodní období	Vyhodnocení sezony		Předání drobných darů nejlepším závodníkům v sezoně

Prosinec	časová dotace	Etapa sportovního tréninku	činnost	Rozvoj	popis a charakteristika činnosti
1. týden	Zimní prázdniny				
2. týden					
3. týden					
4. týden	Celý den	Pozávodní období	Rozloučení s rybami a s rybářskou sezónou		Rybářská vycházka podle počasí

Během tvorby celoročního plánu je vycházeno z vlastních zkušeností a ze zkušeností vedoucích klubů, vedoucích rybářských kroužků a v neposlední řadě úspěšnými závodníky. Časový harmonogram je vždy upravován k danému měsíci. Před závody je snahou navštívit několik soukromých či státních revírů pro získání základních návyků při nahazování a zdolávání ryb. Mladí závodníci si mohou vytipovat úspěšné vzory a při dalších schůzkách tyto vzory navázat či po konzultaci s kolegy vylepšit a zdokonalit.

Další „inspirací“ pro tvorbu metodického plánu byly rozhovory s úspěšnými sportovci a trenéry juniorských závodníků. Mezi sportovci, kteří byli osloveni, jsou několikanásobní mistři světa, jak v soutěži družstev, tak jednotlivců a patří v současné době mezi nejlepší v ČR. Pro srovnání bylo osloveno i několik zahraničních závodníků, kteří patří mezi evropskou elitu. Dotazovaní sportovci se muškaření věnují vrcholově minimálně 5 let.

Z rozhovoru vyplývá, že většina dotazovaných začala rybařit již v raném dětství a z rybaření jako obvyčejné záliby se stala celoživotní vášeň. K muškaření se většinou propracovali po vzoru vedoucích kroužků nebo svých kamarádů. Většina dotazovaných se muškařské technice učila sama a informace čerpala z publikací a od kolegů rybářů. Naučit se správnou techniku byl pro mnohé problém a přiznávají, že mnoho chyb, které při technice dělají, si zafixovali v mládí a nelze tyto stereotypy přeučit.

7. Závěr

Hlavním cílem práce bylo vytvoření metodického plánu pro vedení zájmových kroužků muškaření a tréninků závodního muškaření. Podkladem pro jeho sestavení byla analýza rozhovorů, které vznikly na základě zkušeností s vedoucími kroužků, trenéry a samotnými závodníky. K sestavení plánu sloužily především osobní zkušenosti autora práce.

Metodický plán je sestaven podle kalendářních měsíců. Vychází z počtu schůzek a aktivit členů kroužku. Jeho součástí jsou i časové dotace, tedy časoprostor, který je věnován jednotlivým aktivitám. Tyto údaje jsou uvedeny ve druhém sloupci plánu, ve třetím sloupci jsou uvedeny jednotlivé etapy sportovních tréninků, které mají být realizovány, nezbytnou součástí jsou i informace o místech, kde mají být realizovány. Ve sloupci rozvoj jsou zcela jasně formulovány cíle, ke kterým směřují již zmíněné aktivity. Nedílnou součástí metodického plánu je i výstižný popis činnosti a výčet pomůcek k nim potřebných.

Tato část plánu byla vytvořena zcela závazně na základě zkušeností osobních i zjištěných z rozhovorů, není tedy příliš podrobná, ale dostačující pro ty, kteří budou z metodického plánu vycházet. V plánu se objevují zmínky o tělesných vlastnostech členů klubu, proto nedílnou součástí práce je i kapitola, která definuje fyzické vlastnosti osobnosti.

K doplnění metodického plánu, který je hlavní částí diplomové práce, slouží i tzv. teoretická část. Jejím obsahem jsou informace o historii muškaření, o typech muškaření, ale také informace, které vysvětlují význam volnočasových aktivit a jejich vývoj v kontextu vývoje společnosti.

Teoretickou část lze tedy využít při realizaci metodického plánu jako podklad pro výklad o historii muškaření a jeho typech.

8. Literatura

DEMETROVIČ, Ernest. Encyklopedie tělesné kultury p-ž. Olympia/Šport, 1988. s. 37. ISBN: 80-7096-046-9.

FIX: An Introduction to Basic Fly Casting Techniques [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <https://www.fix.com/blog/basic-fly-casting-techniques/>

Flyfish-scotland: Fly Fishing Instruction - fly casting methods [online]. 2011 [cit. 2016-05-01].

Dostupné z: http://www.flyfish-scotland.com/fly_fishing_instruction.htm

FRÖMEL, Karel, Jiří NOVOSAD a Zbyněk SVOZIL. *Pohybová aktivita a sportovní zájmy mládeže*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 1999, s. 132. ISBN 80-7067-945-X.

CHOUTKA, Miroslav a Josef DOVALIL. *Sportovní trénink*. 2., rozšíř.vyd. Praha: Olympia, 1991, s. 128, 150, 168. ISBN 80-7033-099-6.

KARAFIÁT, J. a M. MACHÁČEK. *Muškaření a vázání mušek*. 1. Vyd. Nové Město nad Metují: Agentura Fox, 2002. s. 30. ISBN 80-80862-4815-1.

KOHOUTEK, Rudolf. *Úvod do psychologie: psychologie osobnosti a zdraví žáka*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 131. ISBN 80-210-4077-7.

KŘIVANEC, K., *Základy jezerního muškaření*. 1. vyd. Agentura Fox, 2003, s. 86. ISBN 80-862-4819-4

MÁČEK, Miloš a Jiřina MÁČKOVÁ. *Fyziologie tělesných cvičení*. Brno: Masarykova univerzita, 1997, s. 52. ISBN 80-210-1604-3.

MUŽÍK, Vladislav a Vladimír SÜSS (eds.). *Tělesná výchova a sport mládeže v 21. století*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2009, s. 10. ISBN 978-80-210-4858-4.

PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. Vyd. 1. Praha: Portál, 1999, s. 17-20. ISBN 80-717-8295-5.

PRŮCHA a WALTEROVÁ. *Pedagogický slovník*. 4., aktualiz. vyd. [i.e. Vyd. 5.]. Praha: Portál, 2008, s. 274. ISBN 978-80-7367-416-8.

RIEGEROVÁ, Jarmila, Miroslava PŘIDALOVÁ a Marie ULBRICHOVÁ. *Aplikace fyzické antropologie v tělesné výchově a sportu: (příručka funkční antropologie)*. 3. vyd. Olomouc: Hanex, 2006, s. 40 - 65. ISBN 80-857-8352-5.

9. Zdroje obrázků

Obrázek 1: vlastní

Obrázek 2: vlastní

Obrázek 3: *Inrybaření: Muškařské pruty Aquarius Fly Master* [online]. 2010 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.inrybareni.cz/clanky/muskarske-pruty-aquarius-fly-master/>

Obrázek 4: vlastní

Obrázek 5: vlastní

Obrázek 6: vlastní

Obrázek 7: Body Zone. : *Jak se stát mistrem světa - Typologie postavy* [online]. 2013 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.body-zone.cz/c-17-Jak-se-stat-mistrem-sveta-Typologie-postavy-622>

Obrázek 8: vlastní

Obrázek 9: *MidCurrent: Is There a “Correct” Casting Style* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://midcurrent.com/experts/is-there-a-correct-casting-style/>

Obrázek 10: *Flyfish-scotland: Fly Fishing Instruction - fly casting methods* [online]. 2011 [cit. 2016-05-01].

Dostupné z: http://www.flyfish-scotland.com/fly_fishing_instruction.htm

Obrázek 11: vlastní

Obrázek 12: vlastní

Obrázek 13: vlastní

10. Seznam příloh

Příloha 1: ZÁVODNÍ ŘÁD LRU NA UMĚLOU MUŠKU

Příloha 1

ZÁVODNÍ ŘÁD LRU NA UMĚLOU MUŠKU

01. POPIS NÁŘADÍ

Muškařský prut o maximální délce 366 cm. Muškařský naviják odpovídající obchodním zvyklostem - automatické navijáky jsou povolené. Naviják musí pojmout celou muškařskou šňůru, která odpovídá obchodně běžným plovoucím nebo potápivým typům muškařských šňůr.

Minimální délka šňůry je 22 m. Zakazují se šňůry s kovovými vložkami a vystřelovacími hlavami. Prodlužovací vlákno (backing) je povolené v neomezené délce.

Šňůra je zakončena nástavcem libovolného průměru.

Použitý nástavec musí být v maximální délce dvojnásobku délky použitého prutu, a to od koncové mušky až ke spojení muškařské šňůry s nástavcem. Kontrola délky nástavce se provádí v napnutém stavu. Nástavec může být neujímaný (stejného průměru) nebo ujímaný (postupně ztenčovaný, uzly se do tohoto principu nepočítají), může být svazovaný z více částí, přičemž uzly na nástavci musí být od sebe vzdáleny minimálně 30 cm volně visící (platí i pro signalizátor). Na žádné části nástavce nesmí být žádné další prvky (potápivé nebo nadlehčující), ani nesmí být žádná jeho část upravována (splétaná, kuličky na signalizátoru, apod.). Mikrokroužek je povolen.

Umístění drobných zátěží přímo na nástavci, šňůře nebo postranních návazcích je zakázané. Potápivé návazce s kovovou vložkou se nepovolují. Nepovolují se ani žádné nadnášecí prvky (lehčí než voda) na nástavci. Barevné rychlospojky jsou povoleny.

Podběráky nesmí být při plném rozložení delší než 122 cm, při břehových jezerních závodech může být použit podběrák v max. délce 300 cm. Síťka podběráku musí být z měkké tkaniny, upřednostňují se bezuzlové síťky.

02 MUŠKY

Možno používat plovoucích nebo potápivých umělých mušek v počtu 1 - 3, které napodobují dospělé hmyz, jeho nymfy a ostatní larvy, jakož i tzv. fantastické umělé mušky, vyrobené z libovolných materiálů. Minimální povolená vzdálenost mezi muškami se stanovuje na 50 cm. Tato vzdálenost se měří od oka mušky k oku další mušky ve vertikální poloze nástavce.

Zakazuje se používat kombinace umělé mušky s pohyblivým kovovým prvkem napodobujícím třpytku a mušky s olověnými očima. Není povoleno používat mušek, které kloužou po nástavci.

Mušky twistového typu s pryžovými, silikonovými a podobnými volně vlajícími prvky mimo tělíčko mušky, delšími než 1cm nejsou povoleny (volně vlající přírodní materiály jako srst, peří a kůže - zonker, dále syntetické vlasy a lametky delší než 1cm jsou povoleny)

Je povoleno používat mušky opatřené pouze jednoháčky v libovolných velikostech. Protihrot není povolen, může být odstraněn zamáčknutím, nebo zapilováním, nebo mohou být použity háčky bez protihrotu.

Povoluje se používání mušek se zátěží, umístěnou pouze v tělíčku. Na mušce je povolena jedna viditelná kulička (kov, sklo) do průměru 4 mm. Plastické kuličky nejsou omezeny velikostí. Je povolena zátěž uvnitř mušky (kapkovitého tvaru, heavy body, atd.). Toto zatížení musí být ukryto uvnitř těla mušky a smí být viditelná maximálně 4 mm část.

Kontrola háčku se provádí propíchnutím textilního materiálu, když při zpětném vyjmutí háčku nesmí dojít k jeho zachycení. Za háček bez protihrotu se proto považuje i háček s odstraněným protihrotem (upilovaný, zamáčknutý, apod.), který vyhoví při kontrole.

03. ZPŮSOB LOVU

Je povolen lov na suchou nebo mokrou mušku, nymfováním, brázděnou či potahovanou umělou muškou, na třepanou, na "vátou šňůru", strímrování nebo kombinace uvedených způsobů.

Technika lovu vyplývá z použitého náradí a není dále omezena. Je povolen lov jen jedním prutem. Další pruty může mít závodník připravené k lovu v libovolném množství a stavu.

Lov je povolen jak ze břehu, tak i z vodního toku. Brodění je povoleno, nesmí však být rušeni ostatní závodníci.

Závodník smí lovit jen na svém místě. Vnadění není povolené v žádné podobě.

Řadoví rozhodčí mohou nosit závodníkovi rezervní pruty i jiné rybářské náčiní, které si připravil před závodem, pokud se na tom před závodem dohodnou.

Závodník se během závodu pohybuje pouze ve svém sektoru a stanovišti tak, jak je určeno rozlosováním (včetně rotace).

Minimální vzdálenost mezi závodníky se nestanovuje, pokud není vytýčen neutrální úsek, do něhož závodníci nesmějí vstupovat.

04. ZAKÁZANÉ ZPŮSOBY LOVU A JINÉ ZÁKAZY

Při závodním muškaření není povolen lov pomocí splávku, kulového plovátka, tzv. "dřívka" apod., umístěného mezi muškou a prutem nebo na konci nástavce, jakož i jakékoliv přídatné zátěže na šňůře, návazci či mušce.

Lov bez muškařské šňůry, s pomocí smekacího navijáku, lov na mrtvý či živý hmyz vč. larev a ostatní živočišné a rostlinné nástrahy, ani jejich umístování na háčku umělé mušky, jakož i použití krmení k přilákání ryb.

Zakazuje se jakékoliv chování závodníků, trenérů, organizátorů a rozhodčích nebo nedodržování ustanovení tohoto SaZ řádu, které by mělo za následek podvodné nebo neobjektivní výsledky.

Zakazuje se, aby soutěžící během závodu požadoval od kohokoliv (kromě svého trenéra) radu, vztahující se k rybolovu, anebo přijímal od kohokoli materiální pomoc.

Lov z vodních a silničních staveb není povolený. Je zakázané měnit přírodní ráz krajiny, lovit mimo vylosované závodní místo, lovit před závodem či po jeho skončení. Pro posuzování těchto přestupků se vyžaduje vyjádření řadového, nebo vyššího rozhodčího.

Zakazuje se používání radiových prostředků, včetně mobilních telefonů, během závodu (platí pro závodníky i řadové rozhodčí, rotace je součástí závodu).

Zakazuje se podebírat hodnotitelné ryby jinak než podběrákem. Ryby, které byly vyloveny bez podběráku se nehodnotí.

05. **DISKVALIFIKACE**

Za zjištěné přestupky, které jsou uvedené v předchozím článku, může být závodník diskvalifikován, jakož i při zjištění poškození ryby závodníkem. Závodník je povinen dokončit příslušný závod a jeho úlovek se zapíše do bodovacího průkazu. O diskvalifikaci rozhoduje rozhodčí komise.

Proti rozhodnutí rozhodčí komise je možné se odvolat nejpozději do 7 dnů po vyhlášení výsledků. Odvolacím orgánem je SO LRU muška, jeho rozhodnutí je konečné.

O případné diskvalifikaci, napomenutí, či anulování výsledků družstva i jednotlivců v konkrétním závodě může rozhodnout SO LRU muška v případě, že došlo k porušení Soutěžního a závodního řádu v jeho ustanoveních, jež mohly ovlivnit výsledky závodu. Toto posuzuje a projednává SO LRU muška na svém nejbližším zasedání.

Při návrhu na diskvalifikaci musí být vyslechnut závodník (jeho trenér), řadový rozhodčí závodníka a případně další svědci.

O diskvalifikaci rozhoduje rozhodčí komise hlasováním a z celého jejího jednání se pořizuje stručný zápis, který podepisují hlavní rozhodčí a ředitel závodu.

Tento zápis si ponechá pořadatel, který ho ukládá po dobu jednoho roku a jeho kopii odešle příslušnému SO LRU-muška.

06. NAPOMENUTÍ A DŮTKA

Za menší přestupky závodního řádu, na které se nevztahuje přímo diskvalifikace, je závodník napomenut a toto se zapisuje do bodovacího průkazu. Druhé napomenutí je podkladem pro projednání návrhu na diskvalifikaci závodníka.

Závodník, který byl přistižen, že lovil s protihrotem, bude napomenut a nebudou se mu hodnotit všechny ulovené ryby od poslední kontroly mušky, až po zjištění tohoto přestupku.

Důtka se uděluje trenérovi nebo vedoucímu družstva za porušování závodního řádu. Po prvé důtce je další zjištěné porušení ZŘ důvodem pro jednání rozhodčí komise o případné diskvalifikaci družstva ze závodního kola, či celé soutěže.

07. PROTESTY A NÁMITKY

Pro porušení soutěžního nebo závodního řádu lze podat protest či námitku. Protesty se podávají písemně s příložením finanční zálohy, uvedené pro tento případ v propozicích. Protesty proti porušení závodního řádu se podávají podle ustanovení příslušného závodního řádu. Proti chybám ve výsledkové listině lze podat námitku do 7 dnů po obdržení výsledků. Výsledkové listiny jednotlivých závodů podléhají schválení SO LRU-muška. v případě zamítnutí protestu propadá složená záloha ve prospěch pořadatele, jinak je vrácena tomu, kdo ji složil. u námitky proti chybě ve výsledcích se finanční záloha nepožaduje.

Všechny protesty musí být podány nejpozději 30 minut po oficiálním vyhlášení výsledků, a to hlavnímu rozhodčímu. Mohou být předneseny ústně, musí být však ihned potvrzeny písemně. Doba uveřejnění výsledků musí být vyznačena na výsledkové tabuli (mistrovství, I. liga). Skutečný čas vyhlášení výsledků se uvede na výsledkové listině.

O protestech proti nedodržení či porušení závodního řádu rozhoduje na místě rozhodčí komise (5-ti členná). Odvolacím orgánem je příslušný SO LRU muška, ke kterému je možné se odvolat nejpozději do 7 dnů po vyhlášení výsledků. Rozhodnutí SO LRU je konečné.

08. POVINNOSTI ZÁVODNÍKŮ

Závodník musí dodržovat závodní řád a všechny jeho modifikace, uvedené v propozicích soutěže a nesmí přijímat žádnou pomoc, vyjma rad svého trenéra.

Je povinností každého soutěžícího dodržovat přiměřeně bezpečnost při lovu, včetně nošení ochrany očí a záchranných vest (lodní závody), jakož i zdržet se požívání alkoholu a jiných omamných látek (i před a během závodu).

Závodník je odpovědný za kontrolu zápisů do své bodovací karty, což potvrzuje svým podpisem po skončení každého závodu.

Závodník je povinen ryby po změření šetrně pustit do vody a případně je oživovat tak dlouho, než odplují (aby nedošlo k jejich poškození). Za poškození ryby závodníkem může rozhodčí komise uložit bodovou penalizaci, v závažném případě i diskvalifikaci.

09. ROZHODČÍ A JEJICH POVINNOSTI

Hlavního rozhodčího, jeho zástupce a sektorové rozhodčí jmenuje

- ❖ pro mistrovství ČR, I. a II. ligu - SO LRU-muška ČR,
- ❖ pro nižší soutěže příslušný územní (MRS) SO LRU muška.

Hlavní rozhodčí zahajuje a ukončuje závod a dohlíží na činnost sektorových

a řadových rozhodčích, provádí namátkovou kontrolu závodníků a zná podrobně platný Soutěžní a závodní řád.

Povinnosti sektorového rozhodčího:

- a) zná podrobně platný Soutěžní a závodní řád
- b) zná detailně svůj sektor a rozdělení závodních míst v něm
- c) kontroluje před závodem obsazení všech míst závodníky a rozhodčími

- d) kontroluje rozhodčí, zda píše čitelně a správně do bodovacích karet
- e) provádí namátkovou kontrolu závodníků a kontroluje přístup trenéra
- f) při zjištění přestupku zajišťuje důkazy pro jednání rozhodčí komise
- g) řeší samostatně všechny problémy ve svém sektoru
- h) sbírá bodovací karty po závodě od řadových rozhodčích

Ostatní rozhodčí musí být před závodem dostatečně poučeni a musí znát závodní řád. Tyto rozhodčí a jejich počet určuje pořádající organizace tak, aby byla zaručena maximálně možná kontrola.

Při mistrovství ČR, nominačních závodech, I. a II lize se chytá pouze systémem "Chyt' a pust'", a každý závodník musí mít svého rozhodčího, který se v každém kole mění. Ani rozhodčí si nesmí ponechat ulovené ryby, pokud to nejsou ryby škodlivé.

10. POVINNOSTI POMOCNÝCH ROZHODČÍCH

- ❖ nepřipustit přístup diváků k závodníkovi, diváci mohou sledovat závodníka z dostatečné vzdálenosti a musí se chovat tak, aby nebyl rušen,
- ❖ dohlížet na přiděleného závodníka před a při rybolovu a kontrolovat, zda neloví mimo své stanoviště,
- ❖ zaznamenat a podpisem potvrdit každou hodnotitelnou rybu do bodovacího průkazu a po skončení závodu přeškrtnout nevyplněné kolonky a potvrdit podpisem,
- ❖ měřit šetrně úlovky v podběráku (brát ryby mokrou rukou),
- ❖ zapisovat čas ulovení ryby (pro případ přerušení závodu) a proškrtnout prázdné řádky bodovacího průkazu po závodě,
- ❖ dohlížet na úlovky závodníka až do doby, než budou předány k vážení, přičemž rozhodčí potvrzuje počet ulovených ryb v bodovacím průkazu,

- ❖ kontrolovat dodržování závodního řádu a zapisovat zjištěné přestupky,
- ❖ informovat sektorového rozhodčího o zjištěných přestupcích,
- ❖ průběžně kontrolovat mušky a v případě zjištění protihrotu tuto mušku závodníkovi odebrat a předat ji sektorovému rozhodčímu,
- ❖ odevzdat po skončení závodu bodovací kartu sektorovému rozhodčímu.

11. ROZHODČÍ KOMISE

Členy rozhodčí komise jsou: hlavní rozhodčí, garant (pořadatel) a tři účastníci závodu (u dlouhodobých soutěží trenéři a vedoucí) zvoleni před zahájením závodu jeho účastníky).

Mezi povinnosti rozhodčí komise patří přijímání písemných protestů a námitek, zkoumání zpráv o přestupcích, přijímání stanovených záloh (dle propozic) a přijímání přiměřených disciplinárních opatření.

Rozhodčí komise vynáší následující disciplinární opatření:

- a) napomenutí - závodníkům,
- b) důtku – vůči trenérům nebo vedoucím družstev,
- c) neuznání části nebo všech úlovek závodníka
- d) diskvalifikace jednotlivce nebo družstva.

12. TRENÉR A VEDOUcí DRUŽSTVA

Trenér je mimo rozhodčí jediná osoba, která má přístup k vlastnímu závodníkovi, ale smí mu pomáhat pouze radou. Trenér se může v úseku svého závodníka zdržovat libovolně dlouho pouze na břehu (navigace z mostu zakázána). Do ostatních závodních míst smí trenér vstoupit a procházet jimi bez zastávky jen z toho důvodu, je-li to nezbytně nutné k tomu, aby se dostal k místu svého závodníka. Je povinností trenéra, aby se představil před zahájením závodu hlavnímu rozhodčímu.

Během soutěže z lodí nemá trenér přístup ke svému závodníkovi. v průběhu lodního závodu nesmí trenér se závodníkem jakkoliv komunikovat.

Vedoucí družstva zodpovídá za chování členů svého družstva po celou dobu soutěže, jakož i za zajištění regulérních podmínek pro své závodníky v čase mimo závody. Účastní se losování, všech porad a doprovází svého závodníka při jednání v rozhodčí komisi.

13. **STARTOVNÍ MÍSTA A SEKTORY**

Startovní místa a sektory musí být vyznačeny ještě před losováním a nesmí být měněny. Počet sektorů zpravidla odpovídá počtu členů v družstvu. v soutěžích I. a II. ligy jsou vytýčeny sektory I a II (v případě odlišné závodní tratě pro 3. a 4. závod jsou vytýčeny sektory III a IV). Pokud je to možné, vyznačí se neutrální pásmo 10 - 20 metrů pro každé stanoviště. v tomto neutrálním pásmu nesmí závodník lovit, ani do něj vstupovat, ale může v něm zdořávat rybu. Závodníci vstupují do vylosovaného úseku kdekoli ze svého stanoviště, které je označeno tabulkou s číslem a platí po toku až do dalšího označení. Pokud není neutrální pásmo vyznačeno, smí závodník zdořávat rybu i rybu uniklou do úseku soupeře, nejvýše však po dobu 5 minut, nesmí přitom vstoupit do jiného stanoviště.

Sektor může být z důvodu regulérnosti přerušován. Délka sektoru je dána počtem závodníků tak, aby na jedno stanoviště připadlo nejméně 50 m toku. Pokud jsou v soutěžích I. a II. ligy vytýčeny pro všechny 4 závody stejné úseky, pak musí na jedno stanoviště připadnout nejméně 100 m toku.

Zůstanou-li některá místa v sektoru neobsazena, je povinností pořadatele zajistit zde start zkušeného rybáře (mimo soutěž).

Sektory a stanoviště se vyznačují směrem po toku. Změna míst během závodu není povolena, pokud není pořadatelem předem stanoven způsob rotace závodníků.

14. **ROTACE MÍST**

Při říčních závodech se provádí jedna rotace v rámci vylosovaného sektoru závodníka po uplynutí poloviny

závodního času. Závodníci rotují o předem stanovený počet míst v rámci svého sektoru. Konečný výsledek závodníka se stanovuje tak, že se body získané na obou stanovištích hodnotí dohromady jako jedno celé kolo závodu.

Při jezerních závodech se provádí zpravidla 2 - 4 rotace stanovišť o předem stanovený počet míst. Způsob rotace musí označit pořadatel do bodovacího průkazu. Délku setrvání závodníků na jednom stanovišti stanovuje pořadatel v propozicích k závodu. Úlovky na všech stanovištích se sčítají v rámci jednoho celého kola závodu.

15. PRŮBĚH ZÁVODŮ, SIGNÁLY

Na vylosovaném startovním místě má závodník 30 minut nárok na přípravu. Lov začíná při 1. signálu.

Změna míst během závodu je povolena jen tehdy, jestliže organizátor uvede v propozicích k závodu předem stanovený systém změny míst.

Není-li povoleno brodění, musí to pořadatel uvést v propozicích. Brodit se smí až po zahájení závodu, není-li dohodnuto jinak před zahájením závodu na poradě kapitánů, trenérů či vedoucích družstev (např. přechod na jiný břeh, apod.). Místa pro přechod na jiný břeh musí být určena a stanovena pořadatelem (zpravidla pro ně musí být vytyčen neutrální úsek mezi vytyčenými stanovišti).

Druhý signál oznámí ukončení závodu a ryba zaseknutá po signálu se nehodnotí. Po závěrečném signálu se ještě hodnotí dříve zaseknutý úlovek, pokud jej má závodník do 5 minut po skončení závodu v podběráku.

Označený trenér může závodníkovi pouze radit. Jakákoliv cizí pomoc, včetně občerstvení, není povolena. Vstup do vody je povolen pouze sektorovému a vrchnímu rozhodčímu při kontrole závodníka. Trenér nesmí vstupovat do vody. v ostatních případech může rozhodčí vyzvat závodníka ke kontrole na břehu.

Při nominačních závodech není povolen přístup jiných osob k závodníkovi. Zákaz tréninku před závodem se týká i osob evidentně doprovázejících závodníka.

Člen družstva, označený při prezentaci jako náhradník, může být do soutěže zařazen nejpozději 30 minut před zahájením závodu na základě písemného oznámení této změny hlavnímu rozhodčímu.

Závod může být z bezpečnostních důvodů přerušen, nebo předčasně ukončen. Ryby ulovené během přerušování závodu nebo po předčasném ukončení se nehodnotí.

16. TRVÁNÍ ZÁVODU

Délka závodu se stanovuje na 3 hodiny, pokud nedojde k jeho přerušování nebo zkrácení. v případě, že bylo objektivními okolnostmi závodníkovi zabráněno vyčerpání celého vyhrazeného času k závodu, musí mu být tato časová ztráta nahrazena, za což odpovídají rozhodčí.

V případě zkrácení závodu se jako platné uznají jen ty závody, při kterých byla spotřebována nejméně jedna třetina soutěžního času.

17. UZNANÉ ÚLOVKY

Bodují se všechny ulovené ryby, zaseknuté v hlavové části (po skřelové oblouky), dosahující stanovené míry. Rybu zaseknutou mimo hlavu závodník pustí zpět.

Chráněné druhy ryb musí být po ulovení s náležitou šetrností vráceny zpět do vody. Pořadající organizace může uplatnit další výjimky, které uvede v propozicích soutěže. Při podezření, že některá z ulovených ryb nedosahuje určenou délku, provede se oficiální přeměření s přesností na 1 mm, za přítomnosti závodníka nebo vedoucího družstva (trenéra), případně další nezávislé osoby.

Ryba se měří od špičky hlavy po konec složené ocasní ploutve. Pořadatel může uložit závodníkům jako povinnost použít vezírek nebo jinou síťku pro uchování živých ryb. Vezírek musí být upevněn u břehu (ve dně), závodník ho nesmí přenášet při lovu na opasku apod. Během přestávek v lovu může být tento vezírek přemísťován s ohledem na ulovené ryby. Další vezírek není povolen.

Není-li rozhodčímu jasné, zda ryba je zaseknutá v hlavové části, přivolá si závodníka ke kontrole na břeh. Závodník nesmí jakkoli manipulovat s muškami či rybu vyháčkovávat, dokud rozhodčí nevydá pokyn k jejímu puštění.

Ryba ztracená vinou rozhodčího při měření se ohodnotí jako průměr ze všech úlovků v daném sektoru a kole.

Pokud jsou vyznačeny neutrální úseky a ryba unikne až do úseku sousedního závodníka není tento úlovek hodnocen.

18. **BODOVACÍ LIST ZÁVODNÍKA**

Všechny hodnotitelné úlovky závodníka se zapisují do bodovacího listu, který musí obsahovat celé jméno závodníka, sektor, místo, druh soutěže, datum, kolo a příslušnost k družstvu. Do bodovacího listu se zapisují také protesty závodníka, které však nenahrazují oficiální protest, který musí být podán písemně zvlášť.

Každý úlovek musí být v bodovacím listu neodkladně po ulovení ryby rozhodčím označen pořadovým číslem, druhem ryby, časem ulovení, případně délkou úlovku, podpisem rozhodčího a podpisem závodníka. Rozhodčí v bodovacím listu také činí záznamy o zjištěných přestupcích závodníka. Po skončení závodu se nevyplněné kolonky proškrtnou a závodník jej podepíše, čímž potvrzuje zápis rozhodčího. v případě rozporu učiní závodník zápis o protestu. v soutěžích, jejichž vyhlášovatelem je SO LRU muška, se používají samopropisovací bodovací listy, jejichž kopie zůstávají majetkem příslušného závodníka. u ostatních soutěží se používání těchto oficiálních formulářů doporučuje.

19. **PÉČE O RYBY**

Jestliže se soutěžící rozhodne, že je ryba nehodnotitelná, nevyžaduje se, aby ji podebral, ale musí ji pustit zpět a přitom dávat pozor, aby ji nepoškodil, nejlépe bez toho, aniž by se jí dotkl.

Jestliže si závodník přeje, aby jeho ryba byla hodnocena, musí ji podebrat a přinést ji k rozhodčímu za účelem přeměření a zapsání do bodovací karty. Ryba vymrštěná na břeh (mimo podběrák) se nehodnotí, ale musí být s náležitou šetrností vrácena do vody. Závodník musí ryby k měření nosit vždy ponořené do vody (s ponořeným podběrákem, pokud to charakter vody dovoluje)

Závodník musí ryby po změření pustit šetrně zpět do vody a případně je oživovat tak dlouho, než odplují.

Pokud je propozicemi k soutěži povoleno uchovávat ryby před bodováním, musí být použity ekologické vezírky s bezuzlovou sítkou. v rámci jednoho sektoru nelze kombinovat uchovávání ryb ve vezírcích a přímé měření úlovků pomocnými rozhodčími, vyjma případů vyšší moci.

20. BODOVÁNÍ A VYHODNOCENÍ ZÁVODŮ

Pořadatel závodu může zvolit formu bodování a vyhodnocení závodu dle vlastního uvážení – s měřením nebo bez měření. Tuto informaci musí uvést do propozic závodu. v případě dlouhodobých soutěží (I.ligy, II.ligy, krajské divize, apod.), kdy v témže roce pořádají soutěž 2 různí pořadatelé, musí se vzájemně dohodnout na stejném systému počítání a hodnocení úlovku (měření/neměření) podle této dohody pak proběhne celá dlouhodobá soutěž. Pořadatelé jsou povinni informovat SO LRU muška do jarního zasedání prostřednictvím svých krajských zástupců, jakým systémem bodování a vyhodnocení dlouhodobá soutěž proběhne. Pokud se pořadatelé nedohodnou, musí být dlouhodobá soutěž bodována a vyhodnocena s nutností měření každé ulovené ryby.

Minimální míra, od které se hodnotí úlovek, musí být stanovena shodně pro všechny hodnotitelné druhy ryb. Není přípustné používat různé nejmenší míry u různých druhů ryb. Při všech závodech musí pořadatel stanovit minimální míru jen v rozpětí 150 – 200 mm. Výjimky z tohoto ustanovení musí být schváleny SO LRU muška.

Bodování a vyhodnocení závodů lze provádět dvěma rozdílnými způsoby.

A) Měřením (a bodováním) velikostí ulovených ryb

Bodování se provádí tak, že za 1 mm ulovené ryby se počítá **1 bod**. Za každou ulovenou rybu přes stanovenou míru se přiděluje bonifikace 100 bodů. Lososovitým rybám může pořadatel přidělit další bonifikaci 100 bodů, což musí uvést v propozicích, stejně jako názvy všech hodnotitelných druhů ryb (pokud se nebudují všechny druhy).

Bodování se může ve výjimečných případech provádět i tak, že hmotnost ulovených ryb, uvedená v gramech, se rovná počtu získaných bodů. Za každou ulovenou rybu se ještě přidává bonifikace 100 bodů. Pokud se ryby váží, je třeba používat EKO vezírky a **přenosné elektronické váhy**.

B) Počítáním ulovených ryb bez nutnosti měření každé ulovené ryby. Pro potřeby vyhodnocení výsledků je možné měřit pouze největší ulovené ryby

System bez měření ulovených ryb může být použit pouze ve formátu závodů, kdy si řadové rozhodčí dělají závodníci vzájemně tzv. „závodník-rozhodčí“ nebo při jezerních závodech.

Pořadatel je povinen vždy velmi zodpovědně zvážit a poté stanovit jaká bude minimální míra hodnotitelných ryb. Cílem je, aby co nejméně lovených ryb bylo nutné přeměřovat pro potřeby vyhodnocení závodů.

a) Závodník, který podebere ulovenou rybu sám posoudí, zdali má stanovenou míru, nesmí přitom sahat do podběráku, ale může si vně sítky podběráku rybu porovnat vůči případné pomocné měrce. Nahlásí rozhodčímu druh ulovené ryby. Rozhodčí potvrdí zdvižením ruky, že ryba může být započítána a poté vydá pokyn, že závodník může rybu pustit. Pokud si závodník není jist, zdali má ryba stanovenou míru, může s ní vybrodit, nechat ji přeměřit a pokud ryba má stanovenou minimální míru bude zapsána do bodovací karty a započítána.

b) Závodník musí v každém kole změřit alespoň jednu (první) rybu pro potřeby vyhodnocení výsledků v případě shodného počtu ulovených ryb ostatními závodníky. Pokud závodník v daném kole neuloví žádný hodnotitelný úlovek, při vyhodnocení se postupuje dle standardních ustanovení tohoto SaZ řádu.

Závodník může v každém kole změřit libovolný počet ryb, přičemž se mu pro potřeby vyhodnocení výsledků započítává vždy pouze ryba největší (v případě shody největší ulovené ryby rozhodne o pořadí součet 2 popřípadě více největších ulovených ryb)

c) Pokud si rozhodčí není jist, zda ulovená ryba, kterou závodník nahlásil, má stanovenou minimální míru, může si kdykoli nechat tuto rybu přinést a přeměřit ji. v případě, že ulovená ryba nahlášená závodníkem nemá stanovenou míru, rozhodčí provede napomenutí závodníka (provede záznam do bodovací karty) a rybu nezapočítá. Při dalším opakování takové situace je závodník diskvalifikován v daném závodním kole.

d) Každou ulovenou a nahlášenou rybu musí závodník šetrně pustit a poté musí vždy každý hodnotitelný úlovek podepsat v bodovací kartě (tzn. vybrodit, při břehovém/jezerním závodě taktěž...). Závodníkem nepodepsaná ryba nebude započítána (kontroluje v průběhu závodu sektorový nebo hlavní rozhodčí)

C) V krajských soutěžích může KO LRU muška použít i hodnocení výsledků zcela bez měření ryb

V žádném případě nelze pod patronací SO LRU-muška pořádat závody, při kterých se ryby zabíjejí. Pořadatel zodpovídá za to, že ryby budou vráceny zpět živé (vyjma zvláštních požadavků rybářského hospodáře nebo majitele revíru).

Všechny podrobnosti kolem bodování musí být uvedeny předem v propozicích závodu. Pořadatel v propozicích také uvede, které druhy ryb se hodnotí. Nelze se pouze odvolávat na platné rybářské řády.

21. HODNOCENÍ JEDNOTLIVCŮ

Počet získaných bodů v každém závodě zvlášť rozhoduje o pořadí závodníků. Nejvyšší počet bodů znamená nejlepší umístění. v případě rovnosti bodů je druhým kritériem počet ulovených ryb, největší ulovená ryba (součet 2 a více ulovených ryb). Při stejném počtu bodů, stejném počtu ulovených ryb nebo v případě neměření velikosti všech ulovených ryb i při stejné největší ulovené rybě, se závodníkům přidělí stejné umístění a neobsazená místa se v bodování ruší.

Závodník bez úlovku obdrží pořadí podle počtu závodníků v sektoru.

Vyhodnocení závodníků ve vícekolovém závodě se provádí součtem umístění v jednotlivých kolech. v případě stejného součtu umístění rozhoduje celkový počet bodů za ulovené ryby a při další rovnosti celkový počet ulovených ryb a pak největší ulovená ryba (součet 2 a více největších ryb).

22. VYHODNOCENÍ DRUŽSTEV

Pořadí se stanoví součtem umístění všech závodníků ve všech sektorech a ve všech kolech. Vítězí družstvo s nejnižším součtem umístění. Při stejném součtu umístění u více družstev je lepší to družstvo, které dosáhlo celkově vyšší bodový součet úlovků ve všech kolech a všemi závodníky, dále pak vyšší počet ulovených ryb a v případě neměření velikosti všech ulovených ryb pak největší ulovená ryba, (součet 2 a více největších ryb). Nezúčastněný závodník nebo diskvalifikovaný obdrží pořadí jako závodník bez úlovku.

Ve výsledkové listině se po rozhodnutí rozhodčí komise o diskvalifikaci uvede u dosaženého úlovku poznámka "diskvalifikace".

23. CHARAKTER POVODÍ, ZÁVODNÍ ÚSEK, STARTOVNÍ MÍSTO

Závody se konají na řekách, jejichž průměrná šíře přesahuje 5 m. Na jednoho závodníka připadá min. úsek 50 m.

Závodní úsek je rozdělen na sektory, do nichž jsou závodníci rozlosováni na předem označená startovní místa. Pokud se závody konají na jezerech, případně na jednoho závodníka alespoň 5 m břehu a místa se během závodu 3 - 5 x mění.

Lov z driftujících lodí se povoluje jen tehdy, pokud je to uvedeno v propozicích k závodu. Minimální vzdálenost mezi loděmi je stanovena na 50 m. Při lodních závodech musí být v lodi stejný počet závodníků a lodě musí být stejného typu a na stejný pohon. Používání brzdících padáků je povoleno, **použití kotvy při závodě se zakazuje.**

24. TRÉNINK

Jeho umístění určuje pořadatel v propozicích k závodu. Při říčních závodech nesmějí soutěžící a jejich doprovod provádět jakýkoliv rybolov na závodních úsecích v období 14 dnů před datem prvního závodu. Je povinností pořadatele vymezení v propozicích k soutěži také dostatečně velké tréninkové úseky.

Při jezerních závodech – týká se MČR a ligových soutěží – nesmějí soutěžící a jejich doprovod provádět jakýkoliv rybolov

na závodních jezerech v období 5 dnů před datem prvního závodu.

25. ZAKÁZANÉ LÁTKY

Na všech soutěžích pro mládež i dospělé je zákaz požívání alkoholických a jakýchkoliv dopingových prostředků, které jsou uvedeny v seznamu zakázaných látek (seznam je uložen na oddělení sportu a mládeže Rady ČRS).

26. BONIFIKACE DO CELOSTÁTNÍHO ŽEBŘÍČKU

Do žebříčku dospělých (ženy, muži) se počítají všechny závody v cizině a také

všechny domácí závody, které jsou uvedeny v oficiálním termínovém kalendáři

SO LRU – muška pro daný rok. u nově vzniklých a zatím nezařazených

domácích soutěží je bodový zisk poloviční. Junioři budou zařazeni do žebříčku

dospělých jen pokud v soutěžích s dospělými dosáhli mistrovské nebo I. VT.

a) *Mistrovství světa*

Absolutní pořadí jednotlivců, za 1. místo 60 b., každé další pořadí -1 b.

b) *Mistrovství Evropy*

Absolutní pořadí v soutěži jednotlivců, za 1. místo 50 b., každé další pořadí -1 b.

c) *Mistrovství ČR - dospělí (řeka i jezero)*

muži - za 1. místo v celkovém pořadí 40 bodů, za každé další pořadí - 1 bod,

ženy - za 1. místo 20 bodů, za každé další místo - 2 body.

d) *I. LiGA*

Za 1. místo v sektoru 30 bodů, za každé další místo snížení o - 2 body,

body se každé kolo zvlášť.

e) **II. LiGA**

Za 1. místo v sektoru 24 bodů, za každé další místo snížení o -2 body,

body se každé kolo zvlášť.

f) **Krajský přebor - soutěž jednotlivců**

Hodnotí se 1 závod. Při účasti 30 a více závodníků se uděluje za první místo 30 bodů.

Při účasti méně než 30 závodníků se uděluje za první místo 25bodů

za každé další umístění - 1b.

g) **Krajská divize - (nejméně 4 družstva)**

Za 1. místo v celkovém absolutním pořadí jednotlivců z každého kola se přidělí 20 bodů, za každé další umístění je snížení o – 1 bod (hodnotí se 4 kola). Při účasti 10 a více tříčlenných družstev v soutěži se boduje pořadí v každém ze sektorů zvlášť, za první místo se přidělí 20 bodů, za každé další místo je snížení o – 2 body. Při účasti 8 a více čtyřčlenných družstev se za 1. místo v sektoru udělí 20 bodů a za každé další umístění je snížení o – 2 body.

h) **Pohárové a mezinárodní závody**

a) **Grand Slam** – za 1. místo 30 bodů, za každé další místo – 1b.

b) ostatní závody

Při účasti 40 závodníků a více, za 1. místo 30 bodů, za každé další pořadí – 1 b.

Při účasti 30 – 39 závodníků, za 1. místo 25 bodů a za každé další pořadí se odečte - 1 bod.

Při účasti méně než 30 závodníků, za první místo 20 bodů, odečet – 1 b za každé další pořadí

Jedná-li se o **závody dvojic (trojic)**, které chytají z jednoho místa, pak pro získání 30 bodů se musí zúčastnit minimálně 35 dvojic či trojic, při menším počtu získávají za vítězství 25 bodů. Pokud dvojic či trojic bude méně než 25, pak za vítězství je uděleno 20 bodů Bodové ohodnocení se přiděluje podle umístění dvojice (trojice) všem závodníkům stejně.